... او ګولی وچلیدې

ننګیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او ګولۍ وچلېدې

PROPERTY OF ACKU
5657

ننګیال

... اوګوی وچلیدی

لیکوال	شهرت ننګیال
خپروونکی	فرهنګ جهاد
شمیر	۱۰۰۰
نیټه	۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم	پیر نور علی شاه

ACKU PROPERTY

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او گولی وچلیدې

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کي بیلابیلي بني لري که څه هم په هره سیمه کي دقیام بنستیزمحرك او چورلیځ عقیده او د ملحد او ګوډاګي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅوبونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانګړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو ګټه - ګوریو کي ویشلي بنکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانګړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یي ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي ګوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توپاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توګه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توګه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جګړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یي دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

بشپړې جبهه يې جګړې او عمومي پاڅون بنه لرله ، تردې چې دمجاهدينو ترتسلط لاندې سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچې په دغه قيام کې دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکې ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمې دقومي مشرانو ترقيادت لاندې هغه ته زمينه برابره شوه په لاړواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يې وموند- له همدې ځايه وه چې دقيام اداره دولسي قيادت په واک کې وه او يوه داسې متحده اداره يې رامنځ ته کړې وه چې په باورسره ويلې شو چې دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يې ټينګ کړې وو .

خو کله هم چې دپېښور دګوندو نو سيورې په سيمه وغوړيده او دسياسي اقتدار لوبې پيل شوې نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو. ښکاره خبره ده چې دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخې ددغه قيام بشپړتاريخ او پېښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګرې کولې شي بلکې يواځې ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړې محصول دي-دومره چې ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کې غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چې دغه ليکنه دقلم مجلې په بيلابيلو ګڼو کې تر ځانګړو عنوانو لاندې خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کې خپورشوي متن بيله دې چې دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخې څه لاسوهنه پکې وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کې زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتې شي .

مينه او درنښت

ننګيال

... اوګولې وچليدې !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلړلى تاريخ دى او وير لړلې حنوله بلې خوا ويارلى تاريخ دى او سرلوړى . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوى د برېځوپه وړاندې دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يوحيرانوونکى پاڅون دى او هيښ کوونکى . د باطل د يوه وسله وال ځواک من اوپه ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخه کې د تش لاسو خود حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه اوبيا په دې وحشي ځواک هغه بريالى کيدنه د ټولې دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنې پيل او ابتدا حالبه ده ، د ايمان او ازادۍ په مخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکې منړې رڼا کې پر مختللي اوپه دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او دهيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړى دى .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردي چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپېښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو. ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپرېږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولي وچليږي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلرلی تاريخ دی او ډير لرلی خو له بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريځو په وړاندې دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواک من اوپه ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخکې د تش لاسو خود حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه اوبيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنې پيل او ابتدا حالبه ده ، د ايمان او ازادۍ په مخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نوره په رڼا کې پر مختللي او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

دقلم مجله به هڅه کوي چې دافغانستان دجهاد، قیام او انقلاب
بېلابېل اړخونه، بېلابېلې سیمې او بېلابېلې څنډې او ګوښې څېړي
او د دربنو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دادې په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کړی او په همدې سیمه کې به قیام دقوام او
پراختیا په لوړ څېړي چې پر له پسې به څېړیږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او بړخوونکی کړی چې
کله کله لوستونکي ته سودا وروله کړي چې ګني ده به واقعیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوا یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځور دی .

موږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او ګران لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په وړښتیمنه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

د ګرمې پېل وُ خو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تېزې
لګېدې لکه تېرې ستنې، له دېرې تودوخې له ځمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپېرو او خړو ګردونو پوښلی وُ د درې په منځ کې سېند
خرام روان وُ ، د ګڼ د ګڼو چنارونه د شمال له څپو سره داندېښنو په تال
یوه او بله خوا زنګېدل ، د پاخته سوې کوکې له بلهروخت نه زیاتې
سوځنده او ورمنې شوې وې ، چوغکــــو به داسې شور جوړ
کړی وُ لکه چې د سیمې د لس ګونو ځوانانو او مشرانو په نیونه
ترې تم کېدو او شکنجو د ماتم سانده غږوي .

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو،
د خپلې خوښې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو درېو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي، د غنمو به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

دقلم مجله به هڅه کوي چې دافغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب
بېلابېل اړخونه ، بېلا بېلې سيمې او بېلا بېلې څنډې او ګوښې څېړي
او د دربنو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوی او په همدې سیمه کې به قیام دقوام او
پراختیا په لوړ څېړي چې پر له پسې به خپرېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او بڼخوونکی کړی چې
کله ـ کله لوستونکي ته سودا ورولاړه کړي چې ګني ده به دا قعیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط دلیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوی یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځوردی .

موږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او کران لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په ورپسېمینه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

« اداره »

د ګرمی پیل و ځو د لمر شغلې د سرې په تندي د اسې تېزې
لګېدې لکه تېرې ستنې ، له وړی تو دوخې له څمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپین او خړ و کودونو پوښلی و د درې په منځ کې سیند
مرام روان و ، دګنګ دنګ چنارونه د شمال له ځپوښتنه د اندېښنو په تال
یوه او بله خوا زنګیدل ، د پاخته سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې
سوځنده او ویرمنې شوې وې ، چوغک ــــــــــــ وبه داسې شورجوړه
کړی و لکه چې د سیمې د لس ــ کونو څوانانو او مشرانو په نیونه
تری تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
د خپلې حوزې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

ایستل د ګردې ورځې سختی او مزدوری هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارشکټر اولسوالی او ... پوری تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د وه نه لګیده
للمي حو يې لا سره کړلي نه وو ، د بشتي او د غونډیو لمنې چې پخوا به لمه
غنمو په تیلی وی سپیرې او بې ... پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لاروغلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ مننډې ساتیرې او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوته داسې ټیټ ولکه
چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خټې کوروونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او ناهیلي ویرې سره به یې دغه خبرې
را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وینو ، پلانې خوږې
بیرون بیولي و ، د بر کلي ملایې هم بیولی ، د پلانې کور یې بیا
تلاشي کړی هغه .. پلانې هم ورک دی .....

دغه ورخبرې او اندیښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کليو د جوماتونو د طالبانو کوټې له یوې مخې
بار شوې وې ، ګڼو جوماتونه له ملایانو تش وو ، او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږ کیده .

د ولسوالي بازار هم سوړ و ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانونو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، خوځنته په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونوکې
څه کټه ګونه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریو کار-
کوونکو او زده کوونکو والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څوارلسمې سپوږمۍ [illegible] ته
لو او دهقانانو نورې چارې پرمخ بیولې اوس سره له ماښامه له خپلو
کوروونو نه نه شوی وتلی، د ولسوالۍ د کوخه د بوخلقیانو د بې جلبه
لنډغریو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان یوه او بله خوا
ګرځاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا دا وندوري غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داړه مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کوروونو داړه او چاپه څوک غورځوی خو بیا هم

ایستل د ګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هڅوي دومره نه کړول لکه چې په
مارشکتو اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره دوه نه لګیده
للمي حوږې له سره کرلي نه وو ، دښتې او د غونډیو لمنې چې ځوا به للمه
غنمو پوښلې وې سپیرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لار وغلي
او آرام روان وو ، ځوانانو منډې ساتیرې او شوخۍ ګردې تېرې شوې
وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوټه داسې ټیټ ولکه
چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خټې ! کورونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نامرګۍ ویرې سره به یې د غه خبرې
را غبرګې کړې . زمونږ د حساب معلم یې هم وینو ، پلانی خو یې
بېرون بیولی و ، د بر کلي ملایې هم بیولی ، د پلانی کور یې بېګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورځ خبرې او اندیښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کوټې له یوې خپ
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو ، او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و ، ځوانانو بیروبار ، د دکانو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څو تنه په ښکاره یو ځای

نه شوی را ټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
څه ګڼه ګونه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریو کار-
کوانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه ځوانی بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر دری ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لا د توپان ترمخ یو مصیب سکوت او چوپتیا خپره
وه ، ځوابه چې بزګرانو د شپې له خوا د څوارلسمې سپوږ[illegible] ته
لو او د هقانانو نورې چارې پرمخ بیولې اوس سر له مابنامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه
لنډ غږیو د سورلی موټر به د ګزمې په نامه لګوي لېوان بوه او بله خوا
ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا دا ډندورې غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داړه مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوی خو بیا هم

هغوی مجبور وو.

* * *

د څو ورځو راهيسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ
زيات شوی ؤ ، له کابل نه به دګ دګ جيپان راتلل او بيرته به تلل . دا
او اضطراب ، اميدونه ، او دردونه اندېښنې او ناکرارۍ خپل اوج
ته رسيدلې وې . له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارهمارانو د -
تاراکوونو ويره او له چاسره د يوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه له چاسره
د دغه پاڅون د پلامي او جريان په هکله اندېښنې او له څېنو سره د دغه لارې
د ستونزو او ربړو ناکرارۍ . دغه ــــــ اضطراب ورځ تر ورځې
پياوړی کيده ، د خلقيانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان
غواړي د وردګو په سيمه او کوږونو حملې وکړي ، ځکه او کوږونه يې
لاندې کړي او دغه حکړدې ځمکې او شته ترې واخلي . دغه آوازه
ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم خبرګيده او
په جدې بڼه يې په غونډوکې مطرح کوله .

خو خلک پوهيدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی
ديني او ملي ورونه دي او پېړی پېړی يې د اسلامي اخوت په رڼا کې
د وروري او ښه ګاونډيتوب مثالي ژوند تېر کړی دی -

د سيمې سپين ږيري او مشران هم يو ځای او بل ځای غونډه
غونډ کيدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې يوه او بله ده کې سره
را ټولېدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کاره دارانو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له څو شپو ورځو راهيسې دغه ورلېدنې
کتنې روانې وې . د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل
له دردمنو او سپين ږيرو څېرو يې د يو ډول دننيز داد او خوښۍ رڼا ځليده
داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي .
داسې لکه چې د غوئي له ناوړين او د کمونيزم له وحشت نه
يې ژغورونده لوری موندلی وي او همداوړن يې د مستبد او کفري نظام راپرځولی وي.
خو بيا هم څه نسبي نا آرامي او اندېښنه به کله نا کله د هغوی
له حرکاتو ، کړنو او خبرو څرګندېده . د همدغه حالاتو په جريان کې
په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارۍ ترل شوي ترپالونه
ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې خو جيپ موټر او دوه ټانکونه
روان وو .

حکومت يوځل بيا سپين ږيري را غونډ کړل ، دا ځل هرڅه په
واګه شول هغه داچې له حکومت سره د سيمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی
نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت
دا هم زياته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ او مال او شته يې ستاسو
د سپين ږيرو او حکومت پردغه موافقه ډيرخلک خواشيني وو ، مختلفو
اندېښنو او چرتونو په سر اخيستي وو ، ډيرو د کرکې په سترګه ورته کتل
او دا يې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار .
خلقيان ډير خوشاله وو ، هغوی په خپل نيرنګ او استعماری

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی مجبور وو .

* * *

د څو ورځو راهیسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی ؤ ، له کابل نه به دله دله جیپان راتلل او بیرته به تلل . دا او اضطراب ، امیدونه ، او دردونه اندیښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسیدلي وې . له چاپېره د خلق او پرچم د وحشي دار ماران د تار اکونو ویره اوله چاپېره دیوه اسلامي پاڅون د قوام امیدونه له چاپېره د دغه پاڅون د پیلامې او جریان په هکله اندیښنې اوله هیڅ سره د دغه لارې دستوزو او رهبرو ناکرارې . دغه اضطراب ورځ تر ورځې پیاوړی کیده ، د خلقیانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غوارې دوردګو په سیمه او کوږو ونو حملې وکړي ، ځکه اوکورونه یې لاندې کړي او دغه ځکردې ځمکې اوشته ترې واخلي . دغه آوازه ورو ورو د خلقیانو له خوا په مارشونو او میټنګونو کې هم خبرګیده او په جدي بڼه یې په غونډو کې مطرح کوله .

خو خلک پوهیدل ، هغوی باور وو چې هزارګان د دوی دیني او ملي ورونه دي او پیړۍ پیړۍ یې د اسلامي اخوت په رڼا کې د وروری اوینه ګاونډ یتوب مثالي ژوند تیر کړي دی .

د سیمې سپین ږیرو او مشران هم یو ځای او بل ځای غونډې غونډې کیدل کله یټ او کله ښکاره به یوه او بل کلي ته یوه او بله ډله کې سره راټولیدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګیا وو . له څو شپو ورځو راهیسې دغه ورلیدنې کتنې رواني وې . د نژدې ورځو له لیدنو کتنو هغوی راضي معلومیدل له دردمنو او سپینو ږیرو یې دیو د ول د ښیز داد او خوښۍ رڼا ځلیده داسې ښکاریدل لکه چې لویه سوبه یې په برخه شوې وي .

داسې لکه چې د غوښې له ناوړین او د کمونیزم له وحشت نه یې ژغورنده لوری موندلی وي او همداوش یې د غمستبد او کفري نظام راپرځولی وي .

خو بیا هم څه بنسټ نا آرامي او اندیښنه به کله نا کله د هغوی له حرکاتو کړنو او خبرو څرګندیده . د همدغه حالاتو په جریان کې په یوه ورځ کې له کابل نه شل دیرش عسکری لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسیدې چه په مخ کې یې څو جیپ موټر او دوه ټانکونه روان وو .

حکومت یو ځل بیا سپین ږیري راغونډ کړل ، د اځل هر څه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سیمې مشرانو د املی وه چې له دوی نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت دا هم زیاته کړی وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ او مال او شته یې ستاسو . د سپین ږیرو او حکومت پردغه موافقه ډیر خلک خواشیني وو ، مختلفو اندیښنو او چرتونو په سر اخیستي وو ، ډیرو د کر کې په سترګه ورته کتل او دا یې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاریخي ننګ او عار .

خلقیان ډیر خوشاله وو ، هغوی په خپل نیرنګ او استعماری

لومړي دغه دوازه قوموته نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داستعمار
دغه زړه حربه چې بېل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ
بری سره پلې لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو
وګرځېدل او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې
او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر
نه شوي غړولی - ځکه چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لګولې وه هغوی هم نوي
وګړي تشویقول او د ټاکلې ورځې رانلو ته یې د انتظار ګړۍ شمېرلې.
په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماوجوش
په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګوڼه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده.

په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د
ښکلې شاهد و، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زېري ترانې یې غږولې سړي فکر کاوه چې ځمکه ټوله خوځېږي .

په ډېره بیړه وار په وار د درو او کلیو اوسیدونکو توپک واخیستل
د ستړسکو په رب کې یې پالنک کړل او کمربندونه یې وتړل .

پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ ډول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ
کې م د همدغه ورځ پروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .

هغوی چې وسلې اخیستې وې ډیر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ
ډیرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل
لکه چې بهرته راوځي . هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هرڅه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلی وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
دیوالونو ورو ختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې توپاني .

د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راوایستل
او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه او نا اټکل شوې
پېښې سره ځانونه مخامخ ولیدل په وارخطایی او لیونتوب یې د ولسوالۍ
او هوټل د دننه هرلوري ته د درنو ماشینګنو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې
دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدینو د توپکو باروت چلیدل .

څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندارو
پر موضع ورو خیژي له «یا الله» سره یې پرې ورهله کړل د یو ګیلن
پټرولو له اوراسم پرې ورو ختل او موضع یې لاندې کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړي کې د غه دوازه قومونه نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داسې دغه زړه حربه چې بېل يې کړه ايل يې کړه يو ځل بيا عملي اوله بشپړې برې سره پلې ليده .

د توپکو ويش ته دوه ورځې پاته وې چې ځينې مشران په خلکو وکرځېدل او د توپکو اخيستو ته يې تشويق او وهڅول . اولس حيران وو ، له يوې خوا يې د کفر اوکمونيزم غيراسلامي کړنې او اقدامات ليدل او بلې خواته يې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې په اخيستو کې د خپلو مشرانو ټينګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو يې سر نه شو ي غړولی - ځکه چې لږ څه ځيرك وو هغوي د خپلو مشرانو له حرکاتو ، خبرو او رمزيه کړنو د هرڅه پته لګولې وه هغوي همدغه ورځې تشويقول او د تاکلې ورځې رارسېدو ته يې د انتظار ګړۍ شمېرلې .

په ټاکلې ورځ يو ځل بيا د ولسوالۍ بازار او دکانونه يو عظيم جمع او جوش په سر واخيستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زياته وه چې هيڅ تصور يې نه کيدو .

په همغه ورځ د ولسوالۍ بازار يو ځل بيا د يوه عظيم خوځښت د پيلامي شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې د زېري ترانې يې غږولې سرې فکر کاوه چې ځمکه تول خوځېږي .

په ډېره بېړه وار په وار د درو اوکليو اوسيدونکو توپک واخيستل د ستر ګو په رپ کې يې پاك کړل او کمربندونه يې وتړل .

پلان دومره دقيق طرح شوی و چې د عمل تر شيبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګيانو هيڅ ډول شک او ګمان تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ کې هم د همدغه ورځ پروګرام له مخې د توپکو ويش جريان درلود .

هغوی چې وسلې اخيستې وې ډېر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ ډېرې ترخې او سختې پرې تېرېدې ، زړونه يې په سينو کې داسې درزېدل لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او هرڅه د يوه انقلاق پولې ته رسيدلی وو ، د خلکو احساسات د انتظار په ديوالونو وروختل ، جذبات طغياني شول او ولولې توپانې .

د توپکو ويش لا پای ته نه و رسيدلی چې خلکو اسلامي بيرغونه راوايستل او د الله اکبر او يا چاريار په نارو سره يې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه ونيول ، او پر ولسوالۍ يې بريد پيل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقيانو چې له يوې غيرمترقبه او نا اشکل شوې پېښې سره ځانونه مخامخ وليدل په وارخطايي او ليونتوب يې د ولسوالۍ او هوټل د ننه هرلورته د درنو ماشينګڼو ډزې پيل کړې ، شاوخوا نژدې کورونو او کليو ته يې د ټانکونو او درنو ماشيندارو خولې سمې کړې او بې دريغه ګولۍ يې پرې وچلولې خو په دې يې هيڅ ذره درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدينو د توپکو **باران چلېدل .**

څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشيندارو پر موضع ورو خيژي له ،، يا الله ،، سره يې پرې ورهله کړل ديوګيلن پټرولو له اورسره يې پرې وروختل او موضع يې لاندې کړه .

ولسوال له غوسې او وارخطايۍ نه مار تاو تاو کېده. دوه ځله يې خپلو
عسکرو د کلاشنکوف ججوړي تشي کړي، دا ځل هغه بيا له کنځلو او بدو
رد و سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله، خو بېرته يې ژرلاس
ونيو. خپلې پولېس شوې شونډې يې په غاښونو چيچلې، يوه او بله خوا
يې بې هدفه ګرځندي او ليوني قدمونه اخيستل.

يو ځل بيا يې په شاوخوا کوروټو د دفاع امر ورکړ.
خو زړه يې بيا هم کرار ونه موند. دوربين يې وغوښت چې وګوري
د باندې څه حال دی او څومره مجاهدين له کومو خواوو څه ډول وړاندې
کوي، د دوربين سترګۍ يې په ريږديدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو
سترګو سمې کړې. د دوربين آينه د لمر د وروستيو وړانګو له ټکورو وپړقېده
له دغه ځرکېدو سره د يو مجاهد د ټوپک ګولۍ سيخه دده د دوربين پر
سترګې راسمه شوه او له مغزو يې ووته. له يوې سختې چغارې سره په
ځمکه راولوېد او له څولغتو وهلو سره يې ساه ووته.

مجاهدين وار په وار د ولسوالۍ د ديوالونو ته نږدې کېدل. د
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو، لږ شيبه وروسته
د کمونستانو د تسليم تسليم چيغې پورته شوې. مجاهدين پر ولسوالۍ ورننوتل او ټول
د يوې تيارې شپې په تور زړه د کمونيزم د وحشتونو بې جلبه واکمني تر خاورو
لاندې شوه، او د سهار د لمر ځرک له زرينو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمين بيرغ ورپېدو.

... او ټانکونه وغورېدل!

د قيام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمريز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع
وزارت د سياسي تشکيلاتو د دفتر له خوا د شپې پر يوولسو بجو امين ته د
پېښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و، تيلفوني خبر
ورکړ شو. د سياسي تشکيلاتو دفتر په ډېره وارخطايۍ د عاجل جريان
په نوم د امين د استوګنځي د ټلفون نومره ووهله. له هغه خوا د محافظينو
د ګارد له خوا ورته بيا هم له امين سره د ټلفوني تماس د نه ټينګېدو
ويل شول. خو د دفتر موظف اصرار او ټينګار دومره زيات شو چې ګارد
مجبور شو، امين د نشو او تماشو له خيالونو او خوبونو راپورته کاندي.

امين په خپل د د غږ د خپلې استبدادي کوکړې پر يوه وحشيانه او
مخمورانه بڼه د ټلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه دده
وار بنت - پښې يې پر مخامخ پروت ميز کېښودې؛ خو لږ دې سره يې په څېره
کې داسې ژور بدلون راغی چې ديوه بې ساري وحشت او وېرې ګډه

ولسوال له غوسي او واره. لکه مار تاو تاو کیده دوه ځله یې چپلو عسکرو د کلاشنکوف ججوړې تشې کړې، دا ځل هغه بیاله کنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله، خو بیرته یې ژړلاس ونیو. خپلې پولیسي شوندې یې په غابښونو چیچلې، یوه او بله خوا یې بې هدفه ګرندي اولیوني قدمونه اخیستل.

یو ځل بیا یې په شاوخوا کورونو د دفو امروکې خونړه یې بیا هم کرار ونه موند. دوربین یې وغوښت چې وګوري د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوم خوا او څه ډول وړاندې کوي، د دوربین سترګې لا په رېږ دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو سترګو سمې کړې، د دوربین آینه د لمر دورو ستیو وړانګو له ټکوسره وپرقیده له دغه ځرکیدو سره دیو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه د ده د دوربین سره سترګه راسمه شوه او له مغزو یې ووته. له یوې سختې چیغې سره په ځمکه راولوید او له ځولغو وهلو سره یې ساه ووته.

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل. د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو، لږ شیبه وروسته د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې. مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او وغښې د یوې تیاره شپې په توره تیږه د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ تر خاورو لاندې شوه، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ رپیدو وو.

... او تانکونه وغورځیدل!

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱٦ -) د دفاع وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و، تیلفوني خبر ورکړ شو. د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایۍ د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه تینګیدو ویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد مجبور شو، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندي.

امین په خپل د د غږ د خپلې استبدادي کرکې پر یوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ډډه واوښت - پښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودې ؛ خوله یې سره یې په څیره کې داسې زور بدلون راغی چې دیوه بې ساري وحشت او ویرې ګډه

امتزاج یې تمثیلاوه. غزولی ښنی یې راتولی او په کوچ کې راسم شو - امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی. د هغه د وحشیانه طبیعت دخوږې تور ژبغرانده لمبو د هغه پرشندی دوېرې او شکست خولی راماتی کړې وې.

د امین غږ نور هم ډېر او غوسه ناک شو - هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیې چې نور او ریدلو ته تیار ندی او نه غواړی نور د غه دول د ماتې او ویرې سپېرې خبرې واورې. ژر یې د مقابل لوری خبره ورپرې کړه او له دی خبرې سره یې غوږ په د یر زور سره پر تلفون ورو غورځوله چې سبا به د بهرنیو چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کېږي:

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د غ پرېړی غوښې یې داسې تکې سرې اوښتې وې لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه. د مړه رګونه یې پرسیدلی وو - هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عیش او نوش کوم محفل چې هغه ته راغوښتې ؤ نا تمام پاتې شو - به مستو ګډ ونکو ونکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناځاپي بدلون یو بل ته پېکه او خپ ورکتل - او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت میخوک پوه نشول، خو دومره یې ضرور وانګیرل چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوی ...

امین د اندېښنو او چرتونو په سمندر کې د څپو په کومې کې دوب دوب

کیده، خپلې ملې ځلی او مخې په سینه لاهو ورته بربېندی - یو وار یې ځنونړی جذبات راولنړېدل او داسې یې وپتېیله چې له یوی مخې به بمباری وکړی، یو مخینه وژنی ته به لاس اچوی - خوګ دي چې د هغه د روسی ټانکونو الو تکو او ... مقابله وکړی ....

اندېښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده - د میز پر سریې د ودکا له بوتل نه یو دک ګیلاس په سر واړاوه، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت خونړی او بې جلبه واکمنه طغیان کرار نشو - له مغزو یې د اندېښنو او وسوسو زولنې بېرته نه شوی، بل ګیلاس ته یې لاس کړ، ستونی ستغ په کت وغزېد او سترګې یې پټې کړی.

* * * * *

سبا رسمی امین د بهرنیو چارو وزارت د ستوری په ماڼۍ کې حاضر ؤ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه، موظفین او محافظین د هغه د غیر مترقبه وضعی او حرکاتو ته هک حیران وو، او دیوی ډیرې ناوړې پېښې اټکل یې کاوه.

امین په ډېره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شمېرلې - ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کیڼ لاس ترل شوی ګړۍ ته کتل - د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل - امین د

استزاج یې تمثیلاوه ـ غږولې پښې یې راټولې او په کوچ کې راسم شو ـ امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت دخونړی تور ژبغړانده لمبو د هغه پرسندې دوبرې او شکست خولې راماتې کړی وی .

د امین غږ نور هم دده او غوسه ناک شو ـ هغه یې کوله چې دتهر دشدت له امله داسې وښیې چې نور او بیدلو ته تیار ندی او نه غواړي نور دغه دول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واري . ژر یې دمقابل لوري خبره ورپرې کړه او له دې خبرې سره یې غوږیه په ډیر زور سره پر تلفون وروغورځوله چې سبا به دبهرنیو چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبرې کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د مخ پریړی غوښې یې داسې تکې سرې اوښتې وې لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی او سپنه د مړی رګونه یې پړسیدلي وو ـ هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو ـ بد مستو ګډ ونکو ونکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه ل ته پکه او خپ خپ وکتل ـ او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل . . . که څه هم په حقیقت هیڅوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرل له چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوی . . .

امین د اندېښنو او چرتونو په سمندر کې د ځپو په کومې کې ډوب ډوب

کیده ، خپلې هلې ځلې او هڅې یې سنیند لاهو ورته بربیښېدې ـ یو وار یې حنو نړی جذبات راولنړیدل او داسې یې ویټپیله چې له یوې مخې په بمبارۍ کوی ، یو مخینه وژنی ته به لاس اچوی ـ څوک دي چې د هغه د روسي ټانکونو الوتکو او . . . مقابله وکړي . . . .

اندېښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت د خونړي او بې جلبه واکمن طغیان تکرار نشو ـ له مغزو یې د اندېښنو او وسوسو زولنې بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، ستونی ستغ په کټ وغزید او سترګې یې پټې کړې .

* * * * *

سبا رښتې امین د بهرنیو چارو وزارت دستوري په مانۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، مؤظفین او محافظین د هغه دغه غیر مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حیران وو ، او دیوې ویرې ناوړې پېښې اټکل یې کاوه .

امین په ډېره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شمیرلې ـ ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کیڼ لاس تړل شوی ګړۍ ته کتل ـ درنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او ځلور تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

ځنوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه و نه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیار کړي وو چې د عسکری انضباط ترځنګ یوځوډ ځپګان او تأثرتري خوتکیده - ځیر وې دیوې غیر منتظره خواشیني ځرګندونه کوله، چې حق په جانب بنه یې نیولی وه - خو لدې سره یې داسې سنکارو له چې د پیښې او ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری، او د خپل د ننیز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادی پوښتنې وروسته د ستر میز شا وخوا کیناستل - د مرکزی قوا و قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریږه - د دیری بیړی او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستی پاڼی رپیږدیدل، له دیری وارخطایی ترې د راپور پاڼی ګډې وډې شوې وې، د شرم او ویری په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په صالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رپیږدیدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د توپکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بی کفایتۍ له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پته کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولې او نژدی یو ولس نژده توپک یې تر لاسه کړي دی - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقدارۍ یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زموږ زیات شمیر خلقی ملګری له منځه تللی - ... مفصل راپور لا تر اوسه موږ ته ندی را رسیدلی ...

امین میز په سوک ووا هه وې ویل: ما نه ووایی چې د وسلې د ویش د هیئت په تاکنه کې باید ښه غور وشي.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د ګروال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیر کړی ارکانحربی یې هلته اخیستی. موږ څکه پری باوری او داده وو، خو اوس ابتدائي راپور داسې ښيي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم په خپل سوک له میز نه پورته تیر کړ تاست کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نابېره غږ سره ویریدلی وی زیاته یې کړه: نه نه، تاسی له دقت نه کار نه دی اخیستی، سهل انګاری موکړی انقلابي !! دیدا او درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي. حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې د اجرئت نه و، چې د پیښې په اړه د-

ځنوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل
ځانونه داسې عیار کړي وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوڅه د خپګان
او تأثر څرګندونه وکړي - څیره یې دیوې غیر منتظره خواشینې څرګندونه
کوله ، چې حق په جانب بڼه یې نیولې وه - خو لدې سره یې داسې ښکاروله
چې د پېښې او ستونزې د مقابلې او حل لپاره د جدي او بریالي اقدام لپاره
بشپړ تیاری لري ، او د خپل د ننیز واک او عار د پټولو په لټه کې وو .

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د ستر مېز شاوخوا
کیناستل - د مرکزي قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه
مهره وه د امین په عادي اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریږه - د
ډیرې بیرې او وارخطایي په حالت کې یې کاغذونه راویستل ، د کاغذونو
د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستې پاڼې ریږدیدل ، له ډیرې
وارخطایي نه یې د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې ، د شرم او
ویرې په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په
سالون کې چې په چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په ریږدیدلو لاسونو
کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو
د ترتیبولو کوښښ یې کاوه .
هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ :
... خلکو د ټوپکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه
مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه
کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو
وسلې شنبتولې او نژدې یوولس زره ټوپک یې تر لاسه کړي دي - د
چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقه دارۍ یې برید کړی د علاقدار
او ولسوال په ګډون زموږ زیات شمیر خلقي ملګري له منځه تللي - ... مفصل
راپور لاتر اوسه موږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوک وواهه وېې ویل : ماته و وایه چې د
وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي .

محمد دوست : صاحب موږ خبر وو . د ګروال غلام-
دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیرکړي ارکانحربي یې هلته
اخیستي . موږ څکه پرې باور او ډاډه وو ، خو اوس ابتدایي راپور
داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پارونه او ولاړیدنه کې هغه هم
اغیزمن رول لوبولی دی ، امین بیاهم خپل سوک له میز ته پټ تیرکړ
ناست کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نابېره غبر-
سره وریږدیدلي وي زیاته یې کړه : نه نه ، تاسو له دقت نه کار ندی
اخیستی ، سهل انګاری مو کړې انقلابي !! دید او درك مو کمزوری
دی . مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي . حزبي انضباط
او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدونکو کې د اجرئت نه و ، چې د پېښې په اړه د-

(c) ketabton.com: The Digital Library

امین د خالت ته په رمزی او کنایی بڼه اشاره وکړه، له خېرو او څېرو مندو
سرو سترګو یې داسې بریښېده لکه چې د پېښې مسئولیت پرې ډېر دروند
والی کوي - د تلو سترګي په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګېر و دار کې ورو ورو
پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو
زرتی هوایي قوا، زغروالي ځلورمی قوا، بالاحصار او قرغې نه
موکله لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د برید پروګرام او نقشه
تیاروي. نقشه به په ځلورم نمبر زغرواله قوا کې د موظفو روسي مشاورینو
له نظره تېروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې
دقیق او مراخیز عملیات چې یو اشرار هم تری ژوندي پاتې
نشي.

امین پرېکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک
انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورځې [illegible] پیوز په شیولو
سره له ځایه پاڅېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په ویره سره
پورته [illegible] د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه
لهجه زیاته کړه: زه ترکی صاحب ته ځم تاسې به په ډېره
دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیاځئ او ماته به مفصل معلومات
راوسوئ ...

هغوی په سرو سترګو بیا ځی دومره ورغبرګه کړه

چې ډېر ښه صاحب!

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو
پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار
وخوځېده، په پاخه سړک یې خپل پولادي غابونه ښخول او د سړک
زړه یې څیراوه.

هو! د کابل دوښو، بوټو پاڼې چې هر څو مره تازه ګرمي زمولولی
وي - له هغه نه زیات یې د استو [illegible] زړونه د کمونیزم ناوړین
مړوړلی وو - له خیرو یې ډیره ډېره غم، حزن او اندیښنې د وک یورته
کیده ...

دښمن دروازې او اسمانی غرم لمنې بیا د یوی بلی خونړۍ ناجعې
او ناتار شاهدي وي. شاه خوا غرونو له ښاره خپله [illegible] کړي
وه - او داسې یې په خپله غیږ کې نیولي و لکه مور چې خپل اولاد له
چا دښمن او وحشي نه پټوي. د شیرپور کلا یو ځل بیا د وطن
د آزادی د دښمن ځپلو ته نینه نینه کیده بالاحصار بیا هم د یوه
بل نوي ناتار او ویارلی مقاومت ننداري ته سترګي په لار وه، چې
چیرته بیا کوم بل نوی "کمونیزم" راو پرځوی او کوم بل "شاشجاع"
د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

امین د حالت ته په رمزي او کنایي بڼه اشاره وکړه، له ځیرو او ځوړندو سترګو یې داسې برېښېده لکه چې د پېښې مسئولیت پرې دېر درونده وي — د ټولو سترګې په مېز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګیر و دار کې د روسي پرېکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو ځانګړې هوايي قوا، زغرواله غلړمې قوا، بالاحصار او قرغې نه موګډ لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د برید پروګرام او نقشه تیاروي — نقشه به په څلورم نمبر زغرواله قوا کې د مؤظفو روسي مشاورینو له نظره تېروي — منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي — داسې دقیق او مرارخیز عملیات چې یو اشرار هم تری ژوندي پاتې نشي.

امین پرېکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یو وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه وړ جابرانه پوزه په ښیولو سره له ځایه پاڅېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په ډېره بیړه پورته وغورځېدل. د ټولو پر وخت یې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه: زه تره کي صاحب ته ځم تاسې به په ډېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوي په مړو سترګو بېرته ځای د ومړه ورغبرګ کړه

چې ډېر ښه صاحب!

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوايي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو تانکونو یو اوږد کتار وخوځېده، په پاخه سړک یې خپل پولادي غابونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه.

هو! د کابل د ونو، بوټو پاڼې چې څو مره تازه ګرمي زمولولې وې — له هغه نه زیات یې د استو ګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مړاوي وو — له څیرو یې ډیره ژوره خزن او اندېښنو د وک پورته کېده ...

د شیر دروازې او اسمايي غرو لمنې بیا دیوې بلې خونړۍ فاجعې او ناتار شاهدي وې شاو خوا غرونو له ښاره خپله غېږ راتاوکړې وه — او داسې یې په خپله غېږ کې نیولی و لکه مور چې خپل اولاد له چپاو دښمن او وحشي نه پټوي، د شیر پور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ننینه ننینه کېده بالاحصار بیا هم دیوه بل نوي ناتار او ویاړلي مقاومت ننداري ته سترګې په لار و، چې چیرته بیا کوم بل نوی "کیونارې" راوپرځوي او کوم بل "شاه شجاع" د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

زاړه ښار بیا دخپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتن»

د حیګر خیرولو ته ننوي « اکبران » راورسندي

کول ...

تنګیو منوړي هم خپلې نړامۍ تمینګولي چې څوک بل « برائیډن »

تري نیم ژواندي ونه وځي ...

د زرنګار پارك عزنده بیا دهیواد د اسلامي نهضت د سرتیرو

دتکبیر ملکوتي آوازته غوږ نیولي و . . اود استعمار - کمونیزم

فساد او استبداد پرخلاف یې دمبارزې تیر پلونه دیوه نوي قیام اوخوځښت

مخې ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیاد اسلامي نهضت د مبارزو یادونه راسپړل

لاري او واټونو دیوه نوي ویاړمن اوبې سیاله خوځښت په مینه دهیواد

د تیرو ویاړونو او ارمینتونو کرښې په ښنه کولي .

په همدغه ورځ یوه زره بوږنوونکې او دوځ ځپاروونکي حالت کې

دکابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاخیدلي ولس د انقلابي هود ، الله

الوحماسو او ویاړونو دتکونو لپاره دتاتکونو او توپونو په اوږ دکتار

خپله لاره وهله او هلته ....

... او هلته چې دالله اکبر نارو

د تیارو زړونه شیل

د سپوږمۍ په تته رڼاکې د ستورو له ستړکو نو سره دزړونو

لکه دیوه بختور نړیدي انګازې خپرولې - د کوڅو په پلوشو کې دیونیکرغه

اوژغورونده سبا وون نښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرد کیږ د

رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د توري ترږمۍ د زړه شیرلو ته بیخي

روته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دويرې او وحشت مرکزونه

پروت ویروونکي بنه نلري . دزندان زنځیري ماتې شویدي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتن»

د ځیګر خیرولو ته ننوي « اکبران » راوړاندي

کول ...

تنګیو نوری هم خپلې نرامی تیښګولی چې څوك بل « برانیډن »

نری نیم ژواندی و نه وځی ...

د زرنګار پارك غوندی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو

د تکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی و . - او د استعمار - کمونیزم

فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت

مخی ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیاد اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل

لارو او واټونو د یوه نوی ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد

د تیرو ویاړونو او ازمیښتونو کرښې په ښنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکی او دوح ځپوونکی حالت کې

د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاڅیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو

الو حماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تانکونو او توپونو یو اوږد کتار

خپله لار وهله او هلته ....

... او هلته چې الله اکبر نارو د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼاکې د ستورو له سترګکو نو سره د زړو بارونو

لکه د یوه بختور زیری انګازې خپرولې . - د کولیو په پلوشو کې د یوه نیکمرغه

او ژغورونده سباوون ښنبی ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرد کیو د

رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د توری تروږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي

ورته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه

پروت ویروونکی بند نلري . د زندان ښځيري ماتې شویدي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

او څوو نو خپله کړه بارکړيده.

دغه سهار غازيان وختي د ونو په څانګوکي د خوشالۍ
د اتن نغمې پورته کړې وې - په دوی سره اوو جتي يې له يوه ښاخ
نه بل ته ټوپ کړ - د امې شور او زوږ يې جوړکړی و لکه چې د تول
عمر له پاره همدانن ترانې غږوي او د زړه غوټۍ پرانيزي.

د دغه ګهيځ سپيده چاود بل ډول و - د روند و او هيبتناک.
خوځون و او اروا پالونکی.

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ د امې
خوندور لګيده لکه چې د سرې په زړه او رګونو ننوځي ، ويښ
زړونه يې لا بيدار ول - جذبې او ولولې يې نورې هم را پارولې او توندې
کړلې .

د دغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلايي پلوشې له بل هر
وخت نه بريښنده او ورنګينې وې - د لمر ځرکې د دښمن تور زړونه
ځيرلي وو او د آزادۍ او برمیال مقاومت د پيل او دوام ځرک بنې
يې انځورکړې وې .

دغه سهار له بل سهار نه په خوا زيات توپير سره پيل
شو - سترګې يو بل ته د ويلو د ډېر څه لرل او نويي ډېر ناويلي رازونه
سپړلو ته ليکه کړي وو ؛ په شوندو او ژبو د ځرګندولو ډېرې نوې
او مينه ناکې خبرې ځرګنديدې .

سينه نن مرام يون ته کاوه ځکه خو خپې يې په دوی تيرې او يې صبر
له يو بل سره تندي جنګول .

د سيند د اروغاړو ته ډنګ ډنګ چنارونه لکه وسله وال
سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيار سئ ولاړ وو .

د بريښنا د نابريکې په نهرکې کبانو د اوبو له تل نه د نن
ودځي د يادونې شنداړې ته پوله پسې غوټې او هلې .

د خلکو له خبرو يو دول مينه ناک هيبت او صلابت
ځليده - ليرې نه دا پرون و آبله ودځ موچې همدغه وکړي ليدل
او نن موله نظره تيرول ډېر زيات تغيير ترې بريښيده .

پرون چې ديوه بزګر پر اوږه بيل او کلنګ و او وچوښونو
او سپيرو مخ يې د بدې ودځې تصوير وړاندې کاوه ، نن يې پر اوږه
يوه توره ټوپک د ايماني برتم او ځواک شنداړه ښيله او له ځيرې يې له
يوه اوږده غمونکي انتظار وروسته د يوه فاتح وصال وړانګې
ځليدې .

نن د ورونکي شندار وه - پارو ونکي شندار او مينه ماتوونکي .
زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځايېدل
تابه ويل په کاڼناتو کې له يوې مخې ساه او روح پو کلی شوی - له هرې
تيږې هر ګمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوښيت
ترانې زمزمه کيدې او چې د سيند د څپو آوازبه د زړکوله غاړو

او څوړو تو خپله کډه بار کړېده؟

دغه سهار مرغانو ډېر وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ
د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور او وجد يې له يوه ښاخ
نه بل ته ټوپ کړ - د اسې شور او زوږ يې جوړ کړی و لکه چې د ټول
عمر له پاره همدانن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانيزي .

د دغه ګهيځ سپېده چاوده بل ډول و - دروند او هيبتناک.
خوځوونکی او ارواپالونکی .

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ د اسې
خوندور لګېده لکه چې د سړي په زړه او روح کې ننوځي ، وېښ
زړونه يې لا بيداروله - جذبې او ولولې يې نورې هم راپاروې او ژوندی
کوې .

د هغه سهار د لمر ځړک ځلنده او طلايي پلوشې له بل هر
وخت نه بريښنده او ورنګينې وې - د لمر ځېرې د دښمن تور زړونه
ځيرلي وو او د آزادۍ او بريميال مقاومت د پيل او دوام کړښې
يې انځور کړې وې .

دغه سهار له بل هر سهار نه په خوا ډيات توپير سره پيل
شو - ستړي کوي بل ته د ويلو ډېر څه لرل او زړونو ډېر ناويلي رازونه
سپړلو ته ليکه کړي وو ، په شوندو او ژبو د خرګندولو ډېرې نوې
او مينه ناکې خبرې ګرځېدې .

ACKU

سيند نن مرام يون ته کاوه ځکه خو خپې يې په ډېره تېزۍ او بې صبرۍ
له يو بل سره تندي جنګول .

د سيند د اړو غاړو ته د ننګ د چنارونه لکه وسله وال
سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيار سيځ ولاړ وو .

د بريښنا د نابريکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن
ورځې د يادوني ننداري ته پرله پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له څېرو يو ډول مينه ناک هيبت او صلابت
ځلېده - ليرې نه د اپرون د آبله ورځ موچې همدغه وکړي ليدل
او نن مو له نظره تېرول ډېر زيات تغيير ترې بريښېده .

پرون چې د يوه بزګر اوږه بيل او کلنګ و او وچو شونډو
او سپېره مخ يې د بدې ورځې تصوير وړاندې کاوه ، نن يې پر اوږه
يوه توره بړي د ايماني پرتم او ځواک ننداره ښيلواوله ځيرې يې له
يو اوږده غموونکي انتظار وروسته د يوه فاتح وصال وړانګې
ځلېدې .

نن ورونکې ننداره وه - پاروونکې ننداره او مينه ماتوونکې -
زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځايېدل
تابه ويل په کاښانو کې له يوې مخې ساه او روح پو کلي شوی - له هرې
تېرې هر ګام - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت
ترانې زمزمه کېدې او چې د سيند د څپو آواز به د زړګو له غاړو

اود کوم مجاهد دخوښې لړ شلیک سره غبرګې شوې نو د غولي
دخونړۍ کودتا دیوه یونیم کال په نړه پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو نو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته دوځکرو د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرك
او نشاط ډیوه درووند احتراق (وړانګې) ځلیده . له سترګو مینه - له نیونو امیدونه
او لړزونه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواك او بیا وړتیا
ویاړېدل او د خپلو سوبو او برلاسیو په هنداره کې یې د یوه ملي غروره
لاري پر نښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ شو تا به ویل جامې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر
ځنګون ایښی و او له کارتوسو ډك کتاروونو یې دلس له وړانګو سره
یې ښینایښود شغلي شیندلې ، حسرونې د ایماني پرتم او عظمت غاینده ګي
کوله - د تیرو یادونو زاره او کل پلوته یې را تازه کول - د تیر ویاړمن تاریخ
تلپاتنه ویاړونه یې را سپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړې د ننګ

د ننګ شلې یې ودانول .

د تهرمانانه شملې پورته وې - د ننګ شادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو مل ول پراته وو - او له عقابي سترګو
یې دیوه ژور او شاهیني لید جولان برېښیده تا به ویل چې په اخرسو کې د محمد جانخان
روح غزیدلی هغه راژوندی شوی او د ازادی د قافلی په مخه کی دخپلو وینو دیوه بلوی .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پېښو په هکله دیو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربې او پوهې په رڼا کې یې غوښې پریکړې او خوځنده
وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تښتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو یې له کاه داني نه راایستلی - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، هغه درېیم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی و - او همدارنګه نور یې هم
یو یو له پټو ځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي تیار ېږي
ولاړ وو او په انقلابي ویښتیا به سمبال - او د جهادي بیدارئ او
لید په روحیه ځلاکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په کده یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

او د کوم مجاهد د خوښې لړ شلیک سره غبرګې شوې نو د غوېي
د خونړۍ کودتا د یوه یونیم کال په نړه پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته د وړکړو د داړ له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره د اسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سرې فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک
او نشاط دپوه دروند امحواج (وراګي) ځلیده . له سترګو مینه - له نوونو اُمیدونه
او لډونه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا
وياړېدل او د خپلو سوبو او بریالیتوب په هنداره کې یې د یوه ملي غروره
لاري پر نښه کوله .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنترول له پاره
راغونډ شوتا به دیل جاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر
ز نګون ایښی و او له کارتوسو ډک کتارونو یې دلمر له وړانګو سره
پر ټینګ شغلې شیندلې ، څیرو یې د ایماني پرتم او عظمت غاړندګي
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې را تازه کول - د تیر ویاړمن تاریخ
تلپاته ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ څلې یې ودانول .

د تهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو مل ول پرانه وو - او له عقابي سره سترګو
یې د یوه ژور او شاهیني لید جولان بریښېده تا به ویل (چې په اتو ... کې) د محمد جانخان
روح غزیدلي هغه راژوندي شوي او د ازادۍ د قافلې په مخ کې د خپلو ویښو ویوې بلوي .
د لته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پیښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربې او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او څرګندونې
وړاندې کولې .

د وه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - ټوپکه کاه دانې نه راایستلې - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، هغه دریم یې له
کلاشینکوف سره د تینتي پروخت نیولی و - او هم دا رنګه نور یې هم
بې یې له پټو ځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سره تیاریې
ولاړ وو او په انقلابي وینتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځواکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډگروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حیدر
او . . . . د غبرګو په توګه
پـــــــه غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو
قیادت ورته سپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه
به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماوو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کېښودل شوې .
د غلته سړي ته تابیري چې د ولس له منځه راولاړشوی قوت

کولی شي د دېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېرې خولې بهولې وې بوي بیالي
وخېژي او ویرمن . او داسې کړنې وکاري او په ښه کړي چې د ډېرو
سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورته رسیدای . په ریښتیا
هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیاران دي   او د حالاتو
په نبض پوه . »

هلته د عصر د ملائي تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستو او د جهاني سیاست د د پلو ماسیو متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بتیه کې پخو شو کار پوهانو - جنرالانو
سیاسیونو او دیپلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په
لاربښوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوتر د عصر په سیوری کې پلانونه جوړول
او دلته یو بېوزلی - خپل شوی - او استکبري ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د سنګرونو د لا پوخوالي او ټینګښت لپاره ورځې شپې تېرولې
هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په خمار کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .
او دلته په ولسي جامو کې د خادر او درانه پټکي او لوړې شملې
خاوندان .
هلته ټانک ؤ - برق او اور .
دلته ایمان ، جذبه او احساس .
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې
او څېړنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کانې
ورکول شوې .

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .

محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .

ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .

حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر

او . . . . دغږوپه توګه ———————— به

پـــــــد غـه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او دسیمې او مجاهدینو

قیادت ورڅخه سپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه

به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د

علماوو څانګه او دغسې د نورو څانګو هستې کېښودل شوې .

د غلته سرې ته تابیري چې د ولس له منځه راولاړشوی قوت

کولی شي د ډېرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو نه چې په

سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېري خولې بهولې وي بوبیالي

وخېژي او بریمن . او داسې کړنې وکاري او په نښه کړي چې د ډېرو

سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورپسې رسیدای . په رښتیا

هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو

په نبض پوه . »

هلته د عصري دمدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه

مستواو د جهاني سیاست د د پلو ماسۍ متخصصین ، د کې جي بي

د شیطنت او سیاسي تزویر په بحث کې پخوسوو کارپوهانو- جنرالانو

سیاسیونو او دپلوماتانو دخپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په

لارښوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر

د کمپیوټر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بې وزلي - خپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو

یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې

د حق د دښمنګرو د لا پوخوالي او ډېرې د لارې یون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په خمار کې د منظم

عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن

ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خادن او دراڼه پټکي او لوړې شملې

خاوندان .

هلته ټانک ؤ - برق او اور .

دلته ایمان ،جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې

او ګروېږنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا ګانې

وټاکل شوې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهدینو کروپونه د سیمې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تویانو د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به ورپسې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین ږیرو ښځو به ځای پر ځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بوداګانو به د تشجیع او حمیت په درنو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لار کې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په نښه کولې .

د هیواد هر ګوټ او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - ګرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ښریدونکی مورچل - هره ونه د غلیم د وینو تږې ده او هر خوږ د دښمنو د کسکریو د رغړیدو لېوال - ځوړ غره او ونه او بن- نوونکی منظور دی چې د ایماني جذبو او ولولو نه ډک د خدای د سرتیرو بندګانو له شیرو وړیښې - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سنګو یې د پیاوړتوب او ځواک دول سرهسک کړي - له سنګرونو یې د ایماني پرتمه بریښنا وړتېبرېږي د فکر په ساحه کې یې یراچې د خدای (ج) په لار کې د قربانۍ تلوسه ولړزېږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفر ځپونکی او آزادي بښونکی روح را پاریږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یو معنا غوره کړي په دغه لار کې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم ورکوي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او خوړه هیښ کوونکی دی هغه منظر چې پنځلس د دښمن او بر جوړ بارکونو او پخو تأسیساتو ورو خیژي - د کولیو باران او د اورلمبو ګڼو خپو ناوېولي او د خپلې توري د عظمت تروغ اوچت کړي او ویې ربوي - خوړه د ادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بېوزلی ولس بې له اسرې ولس د یوه داسې پر ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پر وړاندې وسله راپورته کا چې تر شاې د نړۍ دیر ستر او لوی لوی شیطاني اقتدارت ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس را ولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبرې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندي بیلګې وځلوي او پر تولنیزو تاریخ جوړونکي دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوند ګڼي هغه ته ژوند او مرګ یو معنا لري - د حق په لار کې مرګ د ژوند دوهم نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد .

د مجاهدینو کروپونه دیځي د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړي شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانو کي د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلا مه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کي د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به وړېښې د تکبیر ناري غبرګې کړې - سپین ږیرو به ځو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډیرو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په نښه کولې .

د هیواد هر ډیره او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرنګونه د د ښمن د خپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ډیروونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر د ښمنو د کسکرو د رغړیدو لیوال - خوره زړه وره ونکی او بېړونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ننداره د خدای د سرتیرو بندګانو له خیرو وبرېښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له ستو یې د پیاوړتوب او ځواک دول سرهسک کړي - له ستر ګو یې د ایماني پرتم بریښنا وپر قیږي د فکر په ساحه کې یې یوازې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولرزېږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفن ځپو نکی او آزادی بښونکی روح راپارېږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ د واړو وړته یو معنا غوره کړي په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوم وګنې - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او خو مره هیښونکی دی هغه منظر چې پنځلس لاس د ښمن پروسپیزو
او بې جوړو بارکونو او یخو تأسیساتو ته ورو ځېږي - د کولیو باران او د اور لمبې ډاگمځی ناوړولې او د خپلې توری د عظمت توغ اوچت کړی او وې ویې - څومره د ادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسرې ولس دیوه داسې پرځان مغرور او له مادي اځه ځواکمن طاقت پروړاندې وسله راپورته کا چې ترشایې د نړۍ ډېر ستراو ډیر لوی شیطاني اقتدرت (امپریالیستي) ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لارخپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندی بیلګه وځلوي او په ټوله نړۍ کې د تاریخ جوړونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوند ګڼي - هغه ته ژوند او مرګ یو معنالري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده د ی او جهاد .

... او یوځل بیا تر توپانو لاندې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تېزۍ پر ټاټبه سړک خپلې پولادي ځانې ښخولې. د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکزسره د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کړې وړې لیکې ایستلې وې چې د ورو په خیرو کې یې لارې جوړولې.

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د ګولې د لمبو کړښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ پټکي، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خوږې شپیلۍ به هغه خپل ځیګر ته ځبېښه لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې یې هره لحظه هغه د زړه مزي را ستول، د ډز د ځوب احساس او دورو، کردونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپېرې د بښتې د دوه لارې پرسر چې څوا به لمه غمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورو موسړ به د غمو ځنې لکه دیوه مستانه اتن چې یوه بله خوا خوځېدې خو تر خلقې وحشت وروسته دادښته تر اوسه شاړه پرته ده.

دلته د ټانکونو او توپونو ابندګتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانودې و - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره ترسترګو سترګو کېده.

اوس نو ښایېده چې د ټانکونو او الوتکو تراور لاندې هر څه نینه شوی وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې یې د پېرسرونه د ټانکونو په پښو کې رغړولي وای.

دلته یوځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ - مخونو ته یې د سیمې نقشې وغوړېدې - څو ځایونه په ګوته کړای شول - دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یوځل بیا هر څه له سره وکتل شول.

... اویوځل بیا ترتوپان وړاندې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه، ټانکونو په ډېره تېزۍ پر ټاخه سرک خپلې پولادي ځانې ښخولې. د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس تندې یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کړې وې. لیکې ایستلې وې چې د ډېرو په خیرو کې یې لاړې جوړولې.

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د ګولې د لمبو کرښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ پټکي، د کارتوسو د ګک کمربند او د ټوپک خوږې شپېلۍ به هغه خپل ځیګر ته خېژمه لیدله. او پر ماشه ایښې ګوتې به هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د ډز د خوب احساس ان د ورو، کر د وینو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپېرې د بېنتې د دوه لارې پر سر چې چخوا به للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورموس سره به د غنمو شنې لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه بله خوا ته خوځېدې خو ترخلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده.

دلته د ټانکونو او توپونو اورید کتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانودې وُ. پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې نندارې تر سترګو سترګکوکیده.

اوس نو ښایېده له چې د ټانکونو ان الوتکو تر اور لاندې هرڅه نینه شوې وای. هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته نغاله کړې وای. د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کې یې د ېرسرونه د ټانکونو په پښو کې رغړولې وای.

دلته یوځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ. ځوځونه یې د سیمې نقشې وغړېدې. څوځایونه په ګوته کړای شول. دوه درې ځایونه نورهم په نښه شول. یوځل بیا هرڅه له سره وکتل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هرځين جاج راخيستل شو- د خلکو غوښتونه بيا پوره شول، د خبرو راپورونه تبادله شول، د وراندې تگ خبرې شو او د تيارۍ او حرکت وخت وسيستې اطلاع ورکړه شوه.

هليکوپترو له پاځه سرك نه د خام سرك لوري ونيو- ټانکونو هم له خام سرك نه د دوی برېږوکو راپوره اوپر ورې پيل وکړ، گرده لارې يوې او بلې خواته وزې کولې- د صاحب منصبانو پر ځونډو برېښو د توری دورو پرېدې يې پر بل پسې غورېدې او د خولو ليکو پرې له يوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې ليکې ايستلې داسې لکه چې پر ځمکه يې د سيمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او يا يې د دوی د رسوايۍ او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو اورېښو مقابله پيل شوه د ايمان او اوسپنې وغره ونښته.

گولۍ وچليدې- ټانکونه وغورېدل- الوتکې وغرمبيدې او اوونه ولوريدل.

د يوې خوا وسله يوازې توپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه، بمونه، الوتکې او...

جنگ ونښت اوښه تود روان ؤ مجاهدينو د کمرو شاته سنگرونه نيولي ؤ، په ډېر احتياط او بارېږي وزې کولې، داسې چې کارتوس يې بايد بېځايه ونه لگيږي- دوهم دقت به يې کاوه او داسې ځای به يې

کوت لکه چې په گولۍ يې زړه نه کيږي- ځکه له هرې سره يوازې دوه سوه گولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه.

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لگيده د زړه تفس به يې داسې تنګ شو چې زړه به يې ورسره سم وبرېښيده.

د کلاشنکوفونو دضربه وزو په نه شليدونکي تسلسل کې د مجاهدينو د برېي تسمار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولي مرمۍ يې په شا شړلي وي.

* * *

درې ورځې کېدې چې د سيمې د شاو خوا استوګنو بورا ګانو- ماشومانو او ترو سرو کړي ورځ په غرونو کې تېروله- سهار به چې لا لمر ځېره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او ترو سرو بيوه ستونزه لېکه خوځېده.

تر اوچې کلي ته راورسيده نو لومړی يې د « بمبۍ » په کلي کې د حاجي محمد منير اخندزاده د کلا پر خوا ټانکونه راوگرځول- له کلا بېګا نتول کسان وتلي وو- خو هغوی يوازې خپل سرونه ايستلي وو کورونه تول ولك پاته وو- تر دې چې په تنارو کې د خوراك د يگونه او کټوی هم سلامتي ايښې وې.

د هرچین جاج راخیستل شو - د غلیمانو غرونه بیا پورته شول ، د خیرت راپورونه تبادله شول ، د ورپاندې تک خبر تیر شو او د تیارۍ او حرکت عمومي سیستم اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپټرو له باخه سرک نه د خام سرک لوری ونیو - ټانکونو هم له خام سرک نه د دوړو بریوکه راپورته اوپه دوزې پیل وکړ ، گرده لارې یوې او بلې خواته ودزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوندو بریتونو د توږو دوړو پرتې یې پربل پسې غوړیدې او د خولو لیکو پرې له یوې او بلې خوا لکه د سره نقشې لیکې ایستلې داسې لکه چې پرخپرو یې د سیمې د نقشې کربنې کښل شوې وي او یایې د دوی د رسوایي او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو او وینو مقابله پیل شوه د ایمان او اوسپنې جگړه ونښته .

گولۍ وچلیدې - ټانکونه وغورځیدل - الوتکې وغرمبیدې او اوورونه ولوریدل .

د یوې خوا وسله یوازې توپک و او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنگ ونښت او بیا نو د روان و، مجاهدینو د کمرو شاته سنگرونه نیولي و ، په ډیر احتیاط او بارې ډزې کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بیځایه ونه لگیږي - دوهم دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په گولیو نه زره نه کیږي - ځکه له هر یوه سره یوازې دوه سوه گولۍ وې او اوس یې له یوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لگیده د زړه تفس به یې داسې تنگ شو چې زړه به یې ورسره سم وبریښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه دزو په نه شلیدونکي تسلسل کې به د مجاهدینو د برې تنهار داسې انگازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ یې په شا شړلې وي .

* * *

دریې ورځې کیدې چې د سیمې د شاو خوا استوگنو بوډا گانو - ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غرونو کې تیروله - سهار به چې لا لمر ځیره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بیوه ستوره لیکه خوځیده .

تراچې کلي ته راورسیده نو لوړې یې د « بمبۍ » په کلي کې د حاجي محمد منیر اخند زاده د کلا پرخوا ټانکونه راوگرځول - له کلا بیگا نتول کسان وتلي وو - خو هغوی یوازې خپل سرونه ایستلي وو کورونه تول ډک پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراک د یگونه او کتوی هم سلامتي اینبې وې .

خلقي صاحبنصبان او عسکر د لاړې په اوږدو کې د مجاهدينو مقابلې ته
برېدونو له اخ او تړخ نه غوږ څوله وو. د عسکرو مړي خو زيات تر پاته
وو خو د ژوندو ژوبلو نور هم پر اعصابو تېرې چېرې نيستې .
کلي ته په رارسېدو تانکونو څه د کلا خواته وګرځوله خلقيان په يوه
ساختګي ناڅاپه انداز په کلا ور ننوتل لکه وحشي ځناور په يوه او بل کوټه
ورايله شول، کړانبه څېزونه يې په خوا وخت رااېستل او مستورات يې
اچول - او دغسې يې د کلا ستري دروازې ته وينا ميت کښېنول او اور
يې ورته کړ - کلا يې وسوځوله .
له نورو کورونو يې هم دې څېزونه واېستل حتی د بېوزله کورنيو د يوې
غوا ژېړ غوړي يې هم ورسره يوړل .
د خلکو دتيار په تېرګ کې چې کوم خلقيان وژل شوي وو په وېر وحشت
د مغوی د غچ اخيستلو له پاره بېګناه وژونو ته لاس واچول شو - وې کسان
ژوندي ونيول شول چې بيا يې هيڅ درک ونه لګيد .
له کورونو چې تو سرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دې کورو ته
ترې پاته وو ، کوم يو يې چې څه وخت ميندلی و ځنې قيمتي څېزونه يې بنج کړې
چې ضمني په خپل ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو .
خاروي په شپو شپو په اخوږونو نهس ولاړ وو دتو پوستی او
ټانکونو له وزنو. ژوبه هم پرې شلولي وه او يو بل ځای ته تښتېدل
خو وروسته چې له وزنو او ځګړو سره اموخته شول بيا به د پرو سختو

وزنو او بمباريو پر وخت هم پر اخور کرار ولاړ وو .
عسکري قوا د چک په هوټل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدين په
شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره يې تياری نيوله چې بيا د کفر
او الحاد پر ننګه بريد وکړي د شهيدانو انتقام واخلي نو هغو و چې په
سيمه کې يو ځل بيا تر توپان وړاندې چوپتيا خوره شوه !

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لاري په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او توخ نه غوږ څولي وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته وو خو د ټوپلو زخمیان یې نور هم پر اعصابو ترې چړې نیستي.

کلي ته په رارسیدو تانکونو مخه د کلا خواته وکړځوله خلقیان په یوه ساختګي ناتحانه انداز پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه ورایله شول، کرانبیه څیزونه یې په خوړا وحشت راایستل او مېنتوتو ته یې اچول - او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته وینا میټ کېښودل او اور یې ورته کړ - کلایې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم دې څېزونه ولوټل حتی د بېوزله کورنیو دیرې غوا ژیړ غوړي یې هم ورپسې ښنبودل.

د خلکو د تیار په ترڅ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - د ډېرو کسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګید.

له کورونو چې تو سړي - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دک دک کورونه ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت میندلي و غټ پل تیمتي څیزونه یې ښخ کړي چې صفحم په څو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

ځاروي په شپو شپو په اخورونو تږي ولاړ وو د توپو اوکونو له ډزو. ژوندي هم پری شلولي بو او یو بل ځای ته تښتیدل خو ورو سته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ډزو او بمبارۍ پر وخت هم پر اخورو کرار ولاړ وو.

عسکري قوا د چټک په هوټل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدین په شا و خوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاری نیوله چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریځوته د شهیدانو ولیې نوهم غږ وچې په سیمه کې یو ځل بیا ترتوپان ورواندې چې پتیا خوره شوه!

... او د سهار لمونځ یې د فتحې پر میدان ادا کړ!

ماز یګرنی لمر له درې ... څخه په تیزۍ سره ښکته لمن ټولوله - پل په پل یې د غرونو له لوړو نه لوړو څوکو سره خپلې وروستنۍ وړانګې ځلولې او له ورو ... غونډیو سره یې خپله سره بخونه رڼا په مخه ښه کوله.

د درې د دوارو خواوو غرونه د تل په شان په با عظمته او ښایسته انداز د نګې غاړې ولاړ وو او په ډېر غرور یې د خپل هوادو پروونو او ویاړ ساتونکو ننداره کوله او چې څومره لمر ډوبېدو ته نژدې کېده او ژیړېده دومره په سیمه کې دیوه بریمن خوځښت ازانګې خپرېدې.

د مجاهدینو په یوه ډله نرۍ لیکه د غونډیو له پاسه ځګیدله او ښکوزېدله شا وخوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غوږ ځنګ د جذبو او ولولو په توپان کې د یو غیر عادي هیجان او اضطراب ... ښکندونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې بریښېده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي
کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېروي .

د خلکو اوږده کتاروونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پر شملو
پټ شوي وو چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې .

د وګړو یو جوړګ او بهیر له ګړیو وړیو لارو د یوې نقطې شاو خوا
راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښو له ښکالو سره دلاې په اوږدو
کې د کوروڼو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعاګانو انګازه ورسره
غبرګېده . د کلي منځ ته د ماشومانو وړې وړې ډلې د دغه خوځښت ننداري
ته ولاړې وې - داسې ښکارېده چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې
هیبت او وجد ځلکونو بریښنا ییزه تنو بریښ تمثیلاوه .

د ماښام د لمانځه وروسته د کوروڼو سپین سرې "الله" له خپلو
اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د ټوپکو د ډزو تندریزو بارونو
د تیارو په زړه کې د نور کربنې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل -
زیاتېده او د امیدونو او هیجانونو سمندر توپاني کېده .

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلېده - سپوږمۍ په ډېره
تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې
ننداري ته سر راپورته کې مجاهدینو له شلوړو خولو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلي هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې او ولاندې
ونیو .

د چلک هوټل د مرمرینو دهلېزونو رنګین ماحول هغه غږوانو دلکښي
نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټ نه پورته کېده .
عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې ګوتې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې
هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په لېونتوب به یې پر
عسکرو د غوښې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې
هڅول .

د هوټل د شیشو تر تود د عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې
ښخې کړې وې - او له هر لوري د مړو کېو پلوشې د تیارې په سینه کې یو
او بله خوا نغښلېدې .

مجاهدینو د ریو خوا له ته خپل پر مختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه
داومن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستني لړزولې ..

او چې شپه څومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل
ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګېده له دښمن لوري او لوړن
ورکېده .

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحبمنصبانو ترمنځ د مجاهدینو د
بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د
مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورک کړی وه - هېڅو به یوه طرحه ورانته؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې بریښېده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پر شملو پټ شوي ول او چې یوانې تېږې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

د وګړو یو جوړک او بهیر له ګړنګ وږو لارو د یووې نقطې شاو خوا راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښتو له ښکالو سره دلاږې په اوږدو کې د کوهونو له باموږنو د سپین سرو ښځو د دعاګانو انګازه ور سره غبرګېده . د کلیو ځځې ته د ماشومانو وړې وړې ډلې د دغه خوځښت ننداري ته ولاړې وې - داسې ځیر یې کتل چې په سترګو کې یې د یووې معصومانه مینې هیبت او وجد ځلکونو بریښنا بیزه تور بریښ تمثیلاوه .

د ماښام دلمانځه وروسته د کوهونو سپین سرې لا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تندرېزو باروتو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر تو پاني کیده .

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلیده - سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کندوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداري ته سر را پورته کړ ، مجاهدینو له شلو ورځو راهیسې د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلي هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې وینیو .

د چک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه زړوانه دلکشي نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټه نه پورته کیده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه ټینګې ټینګې کړې وې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوصې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تر څنګ د عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرد کیو پلوشې د تیارې په سینه کې یوه او بله خوا ځغلیدې .

مجاهدینو د ریو خوا وته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دادمن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

او چې شپه څو مره پخېده دو مره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څو مره ټینګیده له دښمن لوري او لوږن ورکېده .

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لار ورکه کړې وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله او څېنو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پېښنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تووونه لګول. او په پای کې به یې تول ذوګ او تاو سیا د خپلو عسکرو په وهلو - کنځلو - ترټلو او شړلو سړاوه او یا د شاوخوا په کلو او کوروښو د مشکو او درنو ماشینداړو په بې دریغه ډزو؛ شپې د بېره مهیبه او درنه بڼه نیولې وه.

سپوږمۍ دا سمان پر تنتر خپلې پلوشې خپرې کړې وې. دا سپې ښکارېده لکه چې د روسي غلامانو پر کونه دار بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته په کړو کړو خاندي. د مجاهدینو خوځنده سیوری چې پل په پل پر وړاندې تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او ښتل راو ښتل.

سیند نن بیا مړاوړ یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له حوزنده یې خپلې څپې ویدې کړې دي.

د هوتل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګېده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې واړه په واړه کړا پېدې. د ټېبنتې تولې لارې تړلې وې د مقابلې توان تړې د شپې په تیاره کې نا معلوم لورې ته کډه بار کړې وه. یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمېدو مخه وه. او د تسلیمېدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ږېغراینده لمبې ترې چاپېر شوې؛ که تسلیم شي او ژوندی د دغه پاړېدلي او ترهېدلي ولس لاس ته ورشي څه به لوبې او

غرې به پرې وکړي! خو پدې نپوهېدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپېدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې. د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د هرې بېرته زیاتې او سختې شوې.

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکارېده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د ژړا له تل نه د خوښۍ زیرې کوي.

د پېرې کلي د جوماتو د اذان له (اللّٰهُ اَکْبَرْ) سره د دښمن د تسلیمېدو غږ پورته شو او سلهې پس ځمکه کېښوده، مجاهدین فاتح پېرې وه او ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر څنګ میدان ادا کړ.

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ توروونه لګول . او په پای کې به یې تول ذوکک او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو- کنځلو- ترټلو او ډېرلو سراوه او یا د شاوخوا په کلو او کوروڼو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو شپې د پېره مهیبه او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د آسمان پر تنتر خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکارېده لکه چې د روسي غلامانو په کړنو دار او بې غیرتۍ شرمېدلې ماته په کړکړ خاندي د مجاهدینو خوشنده سپوږمۍ چې پل په پل یې دورانده تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او ښتل او ښتل .

سیند نن بیا هوار یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او وروسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې ورو په ورو کړارېدې - د تېښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان تری د شپې په تیاره کې نا معلوم لوري ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته ښېرته وه او هغه د تسلیمېدو مخه وه - او د تسلیمېدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ډېرغږانده لمبې ترې چارپېر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاربېدلي او تهربدلي ولس په کوټو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهېدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ډېرې بېړه زیاتې او سختې شوې .

چېرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکارېده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زېری کوي .

د پېړې کلي د جومات د اذان له (اَللّٰهُ اَکْبَرُ) سره د دښمن د - تسلیمېدو غږ پورته شو وسله یې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورو ور ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او ټول ولس د ورور ولۍ په مزي سره راغونډ شوی ؤ

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پر مخ بیولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو - یوې خواته به چې سرې کتل نو یو داسې تحول او اوښتون به یې تر سترګو شو چې هرڅه به ورته بدل او بل ورېر بښېدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د یوه ژور بدلون نښې ځلېدې - خود همدغه بدلون بلې خواته یو داسې آرام او مطمئن ماحول مسلط ؤ چې وګړو به پوره ډاډ خپلې ژوندچارې تر سره کولې ، داسې لکه چې هیڅ هم نه وي پېښ شوي ، کراه کراري وه او د خلکو د اند ښښنو پر ژبغرانده اوراو به توی شوي وي .

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ ؤ ولایتونه ، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې هم لا یې د غسې یوا مناک او ډاډ من چار پېر چل کې چا ساه نه وه اخیستې سړی حیران شي چې په د غسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې یو ولس په ټش لاس له یوه

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي خنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پېیوستون
او د یوې خولې بولۍ دولسونو ترمنځ رابنبې وغځوي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو
شرایطو کې وکړی دملي کټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لاره کې پخپله
سره تنظیم او پر یوه الهي رسی وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د
هغو بېلګه خورا لږ مېندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټینګښت پر
وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېریال کې د همدغه ټولنې له کوتو
هم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه
نیولي وو یالل او د هغوی دا رټیاوو پوره کول ټول دولس پرغاړه وو. هر سنګر ته
خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت
ترتیب او تعمیل هم دولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل واربېله کوم شوروا
او کرکیچ ګحه پخې دودېه ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې را رسولې
هلته به د نوبت له مخې په د پرنظم او او ړون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې
چې نه یوه ورځ پکې خنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا
کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې بریښېده. ولسي قرارداد ونو هر
څه تنظیم او عیار کړي وو.

هرکلي ته ځسپین ږیري مشرتیا کل شوې و خود ځواني «ملک» په بنه نه بلکې یو
ولسي مشر- دکلو دغو مشرانو بیا د سیمې په سطحه بل مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا
کې برخه درلوده- پدې ډول ځواني دخاني او ملکي وروست او مستبد نظام خپل
ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بشپړه ډیموکراتیا او کمونیزم ته نږدې او یا به یې
د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف
د عمومیا تو لوری دی چې څه وړ په حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي.
راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې بریدونه تاکل شوي وو- له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه
رپېدل او د خپلې ربا په شپوکې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم تسرا ني غږ ولي- دلته
د مجاهدینو وروستی ربا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو دکنټرول ترڅنګ یې د
دفاع دلومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو ځو
او مرکزونو پورې غزېدلی ؤ ، چې وخت پر وخت دلازمو هدایاتو او خبرتیاوو په
اره ترې کټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه ،کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د
استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو هلکانو
د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتیرۍ

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي خنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پېیوستون
او د یوې خوځنده بولې دولسونو ترمنځ رابېنې وغځوي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګرنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو
شرایطو کې وکړې دملي کتو په جهت او د هېواد د بت او آزادۍ د دفاع په لاره کې ځپله
سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وتړل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په غسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړي د
هغو بېلګه خورالبر مېندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټینګښت پر
وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو
هم وتلې ده.

*　　*　　*

د زړکونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه
نیولي وو پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول دولس پرغاړه وو. هر سنګر ته
خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت
ترتیب او تعمیل هم دولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل واربېله کوم شور
او کرکېچ ځخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې رارسولې
هلته به د نوبت له مخې په د پرنظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې
چې نه یوه ورځ یې کې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا
کارونه ځپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې بریښېده. ولسي قرارداد ونوهر
څه تنظیم او عیار کړي وو.

هرکلي ته څسپین ږیرو مشرتیا کل شوی و خود ځواني «ملک» په بنه نه 'بلکې یو
ولسي مشر- د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه بل مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا
کې برخه درلوده - پدې ډول ځواني دخانۍ او ملکۍ وروست او مستبد نظام خپل
ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بشپړ ډیموکراتیا او کمزورې نه لرلې او یا به یې
د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف
د عمومیا تو لوړې دی چې څه ورپه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي.
راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

*　　*　　*

د سیمې بریدونه تاکل شوي وو - له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه
راپېدل او د خپلې ریا په شپوکې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم تسرا غږ ولې - دلته
د مجاهدینو وروستیو ریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ یې د
دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو ځو
او مرکزونو پورې غزېدلی و ، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په
اړه ترې کټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د
استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو ملکانو
د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتیرۍ

د غلاخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه و نه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې اوارې شوې ښکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پر سخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لیونتوب او د ګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر د پره ګرد جنه کړه او هغه شورا یې نظام پې د ګوندي مسابقو او ګوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي اونښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او یا ینت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو د انې روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه داولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا خیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله راورسېدلی و داسې چې له میرویس میدان څخه ترارغندي پورې سرک ټول تانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په وردانې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه ، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او د تانک او بم له مقابلې هم ګرانه ، دا د ولس اعتقاد و او ولسي ا نګیرنه .

لمر لا نه و ختلی خلک له حوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې درانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اره دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د میندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره تېښتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خود

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلاخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالی او محکمه وارنه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې اوارې شوې نېکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پر سخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت دلیونتوب او د ګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر د پره ګرد جنه کړه او هغه شورایي نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو داختلافاتو لوري ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي اوښتون د ژوندانه دعادي حالت د استقرار او پا ینت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو دانې روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه د اولس په ګټه فعاله و ساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا خیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله راورسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندی پورې سرک تپول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو اولاریو نیولی وو چې مخ په وراندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه ، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یو مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې هېڅ شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو د ول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسلې راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکارېده له د ښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانک او بم له مقابلې هم ګرانه ، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي انګېرنه .

لمر لا نه ؤ ختلی ، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون دقوې درانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مېندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګښتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی همداڅرګند وُکه داسې هره ورځ د توپو له آوازې او راتلونکو هغوی کارپرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښېنونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړوشویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور وُ. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دومره هر یوه وویل: چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واره پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ځانګړي درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر شا ناست وُ له ستړکو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو بل تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستي سلګۍ پورې د جنګېدو هود.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تېلفون غوږې یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصرې جملې وویلې او د حرکت بوله یې ورکړه.

د لږې شیبې له پاره یو معنادار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنرۍ او ترخې موسکا یوې لنډې شیبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د سا تونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو کېده. د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د بې جلبه واکمنۍ، لندغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو او ویرولو یو نکی مرکز وُ، دا څه وخت بلډ بنه غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګړندي او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یو ولوري ته روانېدل.

د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسۍ غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده. د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وي او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پېکه ښه ناسته وه - دوی ښه ستړي وو خو د ستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یو ناانډوله جنګ ته روان وو خو د په شا تګ او ماتې فکر نه وُ ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل.

له هغې خوا ترغاښونو پورې ډک وسله وال د ښمن د زغره والو ټانکونو په بهیر کې روان وُ

هغوی همداڅرګند وُ که داسې هره ورځ د توپو له آوازې او راکټونو سره هغوی کار پرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کېښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور وُ. دخپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دومره هر یوه وویل؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واره بدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګڼانګړي درانده انداز داولسوال په شعبه کې د هغه د میز سر شا ناست وُ لې ستړکو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولوغړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستی سلګی پورې د جنګېدو هود.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون انډول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسئ او حرکت امر ورکړ. د تېلفون غوږی یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصري جملې وویلې او د حرکت بولنه یې ورکړه.

د لږې شېبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنړۍ او ترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د سا تونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت تر سترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یې جلبه واکمنی، لنډ غړی او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو او ویرولو یو مرکز وُ، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدی څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یوه لوری ته روانېدل.

د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسی غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وی او څومره لار به یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پېکه ښه ناسته وه - دوی ښه ستړي ووخو د ستومانی نښې نه یې لیدل کېدې - دوی یو ناا ډول جنګ ته روان وو خو د په شا ټک او ماټې فکر نه وُ ورسره دوی له یو توپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه یې تر سترګو کېدل.

له هغې خوا تر غاسنونو پورې ډک وسله وال د ښمن دزغرو الوتکونو په بهیر کې روان وُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کمن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پسنی ابیلې په نس وربې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلی او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه دحق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ـ کولی وچلیدې ټانکونو ځمکه ولړزوله او الوتکو داورګولی واورولی.

سهار لمر لا خپره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پر څوکو د لمر طلایې وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب کړس د دښمن دنړېدلې او وارخطا موقف ښکاره ګندوې وکړه ـ لدغو لړزونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپلو پر بسترو کې راکښېناستل ـ د پوښتنو په ډک انداز یې یو بل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پټه خوله یې یو بل ته څوڅو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د هرڅه سره ویل او د یو بل په زړه وپوهېدل ـ د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پر کورونو ورخېژي داوبوس په ډزو به یې کورونړېږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي....

بې وسلې خلک د غرونو په لور روان شول ځکه که توه وړاندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ، مجاهدینو په درېو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولی وو ـ لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد ـ سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څه کوې کاڼې به هم اوړه شوي وي او ځمکه به پربل مخ اوښتې وي، خو چې کتل به دې بیا به له همهغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نوګولی به وختې د دښمن پر بدن ښتې وه.

ښځو خپلې کاڼې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې ـ چې یو ځای کې به یې خښبې کړې نو زړه به بیا څه ورته ویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یوړې ځکه که قوه را تېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نور خو څه کوې چې د کورونو د زېړو غوړو په لوټلو هم دریغ نه کوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمدنبی مجاهد به ویل: ماته د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه ډکه تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونی تېښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولې او په خنداکې په ورک غږ به یې ویل: ماته یې د ګولیو په باران کې د دوی دا بې ایمانه ترپکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښنې اېبلې په نس وری مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لوري د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلي او بې وسیلې مجاهدینو درانده ،آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه .کولی وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داورګولی واوروولی.

سهار لمرلا څرګ نه وه وهلې او د دنګو غرونو پرڅوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نورکرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پرامتداد دسروګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کړس د دښمن دنړېدلی او وارخطا موقف څرګند وي وکړه - لدغو لړزونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان دخپلو پرېستروکې راکښېناستل - دوی ښتنو په دوک انداز بې یوبل ته وکتل -زړو پوهېدل - په پټه خوله بې یوبل ته څو څو واره وکتل او په سترګو سترګوکې بې د برخه سره وویل او د یوبل په زړه وپوهېدل - د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پزکوروونو ورخېژي داو بوس په ډزو به بې کوربرېږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار، ورور او نورو خپلوانو به بې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي. . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه وراندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ ، مجاهدینو په درېو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو - لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درنده و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باران وچلېد - سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څه کوي کاڼي به هم اوره شوي وي او ځمکه به پر یو بل مخ اوښتې وي ، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نوګولي به وختي د د ښمن پر بدن مېښتي وه .

بنځو خپلې کاڼې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نښه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یوځای بل ځای ښخولې - چې یو ځای کې به بې خښې کړې نوزړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به بې یوړې ځکه که قوه راتېره شي نودا هېڅ به پرې نږدې نور څه کوې چې دکورونو د زېړو غوږو په لوټولو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاتې شوه خو ځکه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه .

محمد نبي مجاهد به ویل : ماته د د ښمن له وېشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغرېدل اوله وحشت څخه د ځه تېښته خوند راکوي او همېشه به بې د دښمن دلیوني تېښتي لذت یاداوه ، وبه بې خندل او ډېر به بې پورته وغورځولي او په خندا کې به ووک غږ به بې ویل : ماته بې د سکولیو په باران کې د ډوډۍ بې ایمانه تر ټکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخي له مخې ویل: زه بې له تندي پرته بل ځای نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نښه کوم خوداې غیرته چیرته په تندي لګېږي‌را هر یو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو د ځنګ مجاهدته یې وویل که مې سترګو کارکولی نو د ساعت عقرب مې یې په نښه کاوه ته ګوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډزترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او......یو ځانګړی ځای په نښه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرماشه ګوته نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خانې پرموټر ومښت چې د ټانکونو له منځه یو درز اولمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژبغرانده او چاودنه [داسې] سخته وه چې نژدې ټانکونه او لارې یې هم غلبه پښپلولمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

اوچې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځلورو خواوو او هوا نه ځه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هر کمو هرې ډېرې، هرې او هر بوټي پرې بارونه چلول.

... او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلې حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوامو ته د هغوی سپین ږیري او مشهوري څېرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچېرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هڅاوُ چې په کابل کې یې د وردګو مشهورې څېرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموربنو نومونه نیول شوي وُ چې د وردګو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځوکې د داخله وزارت د ماموربنو د دوړې خوړلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت وُ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر وُ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې وُ.

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه [امین] د مارغوندې ښایسته وُ د

په نبنه کوم خوداې غیرته چېرته په تندي لګېږي دا هریو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوری نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو د ځنګ بجاهد ته یې وویل که مې ستړکو کار کولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او...... یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرماشه ګوته نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد ټوپک مړک د جبهه خانې پرموټر ومښت چې د ټانکونو له منځه یو ډز اولبې پورته شوې.

داورلبې دومره ژېغرانده او چاودنه لاسي ګټنه وه چې نژدې ټانکونه او لارې یې همغلته پخپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

اوچې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځاورو خاورو او هوا نه ځه کوی چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او بریدونه کېدل. داسې چې هرکوم هرې ډبرې، هرې ونې او هر بوټي پرې باروته چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلې حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوام ته د هغوی سپین ږیری او مشهوري خبري چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچرګ لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه وچې په کابل کې یې د ورکو مشهورې خبرې او مخورو داخله وزارت ته جلب کړل په لستونوکې د هغو ټولو ماموریتو نومونه نیول شوی و چې د ورکو چک ته منسوب او لاد ځرځي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځوکې د داخله وزارت د ماموریتو د ودې خورلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت و چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر و، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې و.

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه اميني د مارغوندي ښایسته و د

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګی سالون ته په ډېر کم اوفر کې رانووت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه د یوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم دا یې هم وویل چې وردک دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دي په تېره بیا پرده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناکه حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې ځنه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی وړ دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو تهوله سیمه وربا ندې په بل مخ واړوي خوزما داحالت پدغه مېړني اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنی حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګونه داسې کسان شته چې د وړدګو په مقابل کې د سختو جګړو او عسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دي د هغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانوته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هڅه چې د رسره کوئ بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبرو کې د چک ماموریینو ته تر پلاله لاندې یو اخطار اوګواښ هم وړاندې شو او هغه داچې داماموریین دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ډرو ــ

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې و. داسې غمناکه چوپتیا چې سړی فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي و دغه چوپتیاماته کړه اود نورو په نمایندګی یې خوشخبرۍ وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګندکړه او په ضمن کې یې دځوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې ډول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود باباللا شا محمود او د بوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولړ مسکو تیتو ــ وروسته د یوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماز یګر دوه هلیکوپټر الوتکې په ډېر لوړوالی سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پر الوتکو یې ښې ډېرې ګولی وچلولی هغه ګولی الوتکو ته رسېدی چېرې شوې او کېدی شي هغوی پرې خبر شوی هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکوله پاسه سپینې پاڼې شیندلی او چې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نو د ټولو پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلی او دالوبه د هغوی دلږې شېبې د ساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته را ورسېدلی چا به له قهر اوخښم څخه ټوټه کړی ـ چا به بابېزه ا یستنه واچولی او یو نیم به فکر ورته یوور خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ما تې سندګانه اوبیولته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېر کرار اوفر کې رانوت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېر زیاته مینه لرم داپه هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دي په تېره بیا پر ده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو بنځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو تهوله سیمه وربا ندې په بل څ وار وي خوزما دا حالت په دغه مېړني اوغیرتي قام نه لوړېږي نوداسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

بیان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې د سخت جګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دي دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ څاوه وې وویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره بنه سلوک ونکړي خوهرڅه چې د سره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دبیان په خبروکې دچک ماموریت ته پلاله لاندې یواخطار اوکوابنی هم وړاندې شو او هغه داچې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ډرو -

اندېښنو لوخړې خټلې هغوی زیاتره د بیان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ډ. داسې غمناکه چوپتیا چې سړی فکر کاوه په ناستو کسانو کې د مه نه چلېږي اوهسې بې سترګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه او د نورو په نمایندګۍ یې څو خبرې وکړې ده هم د قام په دغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دڅوښتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره پرته کړه ده وویل حکومت اوس هم د دې ډول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته بیان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود بابالالا شاه محمود او ډاکټر رحمت الله بوم کلې نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یو لړ مسکو تېتو - وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واوروله چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو پای ته ورسېدله.

* * *

د ۲۷ روژې په ماز یګر د وه هلیکوپټر الوتکې په ډېر لوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پر الوتکو یې بنې د ډېرې کولې وچلولې هغه کولي الوتکو ته رسېدې چېرې شوې او کېدې شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې تر ځو ځمکې ته را رسېدې نو د ټولو پام هغه خوا ته وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې او دالو به د هغوی دلږې شېبې د ساتېرې بنه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته را ورسېدلې چا به له قهر او خښم څخه ټوټه کړې - چا به بېزه ا یستو او چولی اویونیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه اویبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

ځرګنده وله چې رژیم ورته د ننواتې لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپیڅلو او سېدونکو ته:

ځرنګه چې د ثور د سترانقلاب په رڼا کې د وردګو ټولو اوسېدونکې دانقلاب سره تضاد نلري. نوهغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انورخان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرګل)، ۳- عبدالغفورخان

۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خړ، ٦- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیراحمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان

۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان،

۱۴- ملک شیرآقاخان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱٦- پخلاني والي اسمعیل خان،

۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان،

۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او څینې نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا.»

لدې ځکې هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللي

وې خو دهغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیررسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خړ.

۲- ډګروال عبدالحق د شمنی په نوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

۴- حاجي موسی وردګ د شیخ آباد.

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

٦- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دوراخیلو اوسېدونکی.

۹- محمد کریم خان د دوراخیلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې ځوان پاتکی ورسره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه د ځلاینې ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد ونه د ځلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او ښایي پخپله کته یې راوغرخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو تر منځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وراندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(۱) وګ - پرچک او د ایمرباد ولې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوکندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د
ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو یانې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل
شوي ؤ:

د لوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټول اوسېدونکي
د انقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ
ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د
وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپږه
عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې
ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره
صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

١- محترم محمد انور خان واحدي، ٢- غلام درویش خان (ابرکل)، ٣- عبدالغني خان
٤- بسم الله علاقدار، ٥- خدایداد خان خر، ٦- میرافغان، ٧- عبدالحنان خان
مینه پال، ٨- ډګروال سید جان خان، ٩- شیراحمد خان، ١٠- وکیل امین الله خان
١١- مامور جلال الدین خان، ١٢- مدیر محمد آصف خان، ١٣- عید محمد خان،
١٤- ملک شیر آقا خان، ١٥- ملک عبدالرؤف خان، ١٦- پخلاني والي اسمعیل خان،
١٧- قوماندان عبدالرؤف خان، ١٨- عبدالجلیل وجدي، ١٩- عبدالقدیر خان،
٢٠- مدیر محمد یعقوب خان، ٢١- رئیس محمد انور خان اکبري او څېني نور.

د افغانستان دموکراتیک جمهوري دولت لخوا.

لدې ځکې هم وردګو ته د دې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او
غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

١- حاجي خدایداد خان خر.
٢- ډګروال عبدالحق د شنې په نوي مشهور.
٣- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.
٤- حاجي موسی وردګ د شیخ آباد.
٥- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.
٦- ملک شیر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.
٧- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.
٨- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.
٩- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.
١٠- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی.(١)

سیې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظرې -
لرلې ځوان پاڅونکي ورسره مخالف وو چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه د پخلاینې
ندی او دا د رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر
کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوي وو او ویل یې چې که
څه هم د اتضاد ونه د پخلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او
ښایي پخپله ګټه یې را وګرځوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو
مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه
دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تللو اجازه نه ورکول
کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم د یو بل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(١) وګ - پېڅک او دا ډبرباد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ١٠٨-١٠٩ مخونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د ګردو مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علی خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو د دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړې اوس هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې تروم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکړدو څه ور انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده-دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، مخوری او مشرتوب سره د بېر وړوکی ښکارېدل.د مجاهدینو د ایماني برتم، روحي ډاډ او بې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو یو لږ مانوری ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو د واړو غاړو ته ټوپک په لاس او په کارتوسو پټ ولاړو چې د لمر وړانګې به د کارتوسو سره د ټکر پرو خت یو ډول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول-دوی به یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې ښکارېده لکه او بوس توپ؛ چې هرڅایې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه داخوږ ډرونډ توپ دی-دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو ځینو به یې له ګواښنه د ګډ عمل هم ترسره کړي.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیرخان د جرګې له غړو څخه خبرې پیل کړې او ویل چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړښت احوال ورو ورسته خپلې پوښتنې یې پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کیږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بندیان شوي یا څوک نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولی کړل او ویل چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي یو بل ته یې په بېړه او وارخطایي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفی سلطان محمد وټاکل شو. خو ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ویل هدا رنګه د خانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و ډېر و د تعجب په سترګه کتل خانګل د ناویو د ورلو او پرلوله پاره آس ساتلی و او په ودونوکې به د ده آس پر کرایه نیول کېده او هېڅ توګه د داسې جلسونو سره خانګل پخپله موضوع روښانه کړه ویې ویل: چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان وم چې د جرګې موټر ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هېڅ هم ندی خبر بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان-دغه پوښتنه بیا هم د هغوی پر مغزو یو بل د رونډ ګوزار و چې سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول-د جرګې غړي په خپلو منځو کې هم یو پر بل نه وو ډاډه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړوړو مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او ځنبېدونکې مجلسونه تاو ده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه و منل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نږدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې ځینې منګولې نه وې لیرې کړې اوس هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې قوم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د زړه د ناکردو څه وېر انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له توپلي مشهورتیا، غروري او مشرتوب سره د ډېر وروکي ښکارېدل، د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او لېږي سیاله مقاومت له اړخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو پولی مانوري ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو دواړو غاړو ته توپک پر لاس او په کارتوسو پټ ولاړ وو چې د لمر وړانګې به د کارتوسو سره د ټکر پر وخت پرېوتل طلايي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی په یوه ځای کې د بخارۍ نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې ښکارېده لکه اوبوس توپ، چې هر چا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه ځواکمن دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د غړو هر کلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره سنوده له چې ځینو ځینو به یو له کواښه د ک عمل هم ترسره کړي.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو څخه خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وي په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړښت او جوړه احوال و دروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې په ډول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې نه دي راغلي ښه یا شوې خوښه نه وې؟ دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېړه او وارخطایي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد وټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانکل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و ډېر ودتعجب په سترګه کتل. خانکل د ناوېو د وړلو راوړلو له پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده آس پر کرایه نیول کېده او هغه پر هیڅ توګه داسې مجلسونو نه ورته خانکل په خپله موضوع روښانه کړه ویې ویل: چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټر ودرېده او دې یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هیڅ هم ندي خبر.

بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په منځ کې یو بل درونډګونګو کړل چې سره وې لړزېدل او بیا یو بل ته په کتو شول. د جرګې غړي په خپلو څوکیو هم یو په بل نه وو دا وه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو دغه پوښتنې په ځواب د هر سړه
وخوځېدل او خوځېدل د هرې خبرې یې وڅووله خو ښاغلی وجدي دا
میړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو
مشرانو هر یوه پخپل وار خبرې وکړې ویې ویل چې خوا به خلقیانو د نژادي توپیر
پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګیا دي وایي
چې انقلاب پر مخ تلونکی هدف ونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ
دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي
اختلافونو زمانه بیا په مونږ ووېني او بیا همدوی ګیا دي او د مرتجعینو تاپې
په مونږ لګوی اوس نو تاسې ووایاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وی مونږ څه
ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سور اور بل کړې شو.

دشورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران
یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د
خوم ...بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورونږ
چور شول - بیا ځې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروي هم دالو تکو په لیدو سره
احساسوي چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکې ده. خو مونږ به دغه ډول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ
ټانګ او طیارې له لارې مونږ ته خپل زور ښیي د اسلامي جذبې او قومي زوړلې
مخې سره پټو او انسانیت ورو ښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې
کېږو نو چې مونږ داسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو.

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره له دې هم مونږ
مسلمان او پښتانه یو د ملامتۍ بار په اوږو نشو ګرځولی که چېرې د سولې جرګه
زمونږ ملامتي را بر سېره کولی شي راودې نېسې مونږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو او ربړو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا یې لږ څه ناسته وه ویې ویل مونږ پخپلو سترګو
ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان
دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سړکونه مو خراب کړیدي او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

دشورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د چک هوټل خو ولسوال خپله
عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې ویران شو او بیا ځې یو
ښوونځی چې څو ځله حکومت زمونږ پر ضد د یوې اډې په توګه ترې کار
اخیست له مینځه وړل شوی - بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې مو جوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نور مونږ
هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې
ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا
قطع کړې. دا و بو بند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته
ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو
تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کوم چې
زمونږ له صلاحیته پوره دي همدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږېږو. دشورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو دغه پوښتنې په ځواب د هر سړه وخوځېدل راوخوځېدل د هري خبرې یې وڅوولی خوښاغلی وجدي دا هېڅ وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو مشرانو هر یوه بڅپل وار خبرې وکړې ویې ویل چې نوا به خلقیانو د نڅا دي توپیر پرضد خبرې کولې خو په عمل کې موږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا لګیا دي وایي چې انقلاب پرمخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې موږ دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي اختلافونو زمانه بیا په موږ وویني او بیا همدوی لګیا دي او د مرتجعینو ټاپې په موږ لګوي اوس نو تاسې ووایاست چې موږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې موږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي موږ څه ګناه کړې وه چې زموږ په سیمه سور اور بل کړی شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زموږ مشران یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زموږ کورونه چور شول. یوازې زموږ ماشومان نه بلکې زموږ څاروي هم د الوتکو په لیدو سره احساسوي چې د محشر ورځ وربانډې راتلونکې ده. خو موږ به دغه دول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په موږ یې بمونه اوروي او د توپ ټانک او طیارې له لارې موږ ته خپل زړوښیې د اسلامي جذبې او قومي زړورتیا مخې سرپیتوب او انسانیت وروښیو.

موږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې موږ د اسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه کېږدو بیا به نو

زموږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره له دې هم موږ مسلمان او پښتانه یو د ملامتۍ بار په اوږو نشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه زموږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نبیي موږ په پوره حوصله د هغو خبرو اترو او ریدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا یې لږ څه ناسته وه ویې ویل موږ پخپلو سترګو ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان دا رولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سرکونه مو خراب کړیدي او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس وویل موږ منکر نه یو د چک هوټل خو ولسوال خپله عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شوا ویوازې یو ښوونځي چې څوځله حکومت زموږ پرضد د یوې اډې په توګه ترې کار اخیست له منځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول موږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې مو جوړ کړي او بیا به یې هم موږ جوړوو، نور موږ هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا قطع کړې. دا وبوبند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته ندی موږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سړې او به تویې کړو تاسې موږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کومې چې زموږ له صلاحیته پوره دی همدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وي چې بېله غونډه وکړي. په بله - کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا و چې ولاړ ندې شو چې زموږ بنديان راخوشې کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشې کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر ورکړو.

شورا هم هیله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي ځيني به يې له قوم سره پاته کيږي خو جرګې غړي وېرېدل چې کښي مجاهدين يې د برمته کولو خيال لري د هغې وېرې له امله ټولو غړو ته د تللو اجازه ورکړه شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده دا بتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وو چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او يوه ته هم کوم زيان ندی رسېدلی. ده پر ټلوسه لرله چې د جرګې له جريان څخه خبر شي همدا وو چې اسماعيل خان مايار د جرګې په نمايندګی د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پيمان يې مهم ټکي ياد داشت کړل. اسمعيل خان ډېر دلايل لرل چې قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالانو او د خلقي حکومت نورو ماموريونو د خلقي کوندغړيو او د انقلاب د دفاع د کميټو غړيو خامخ کړيدی.

علي شاه پيمان وويل: ما غوښتل جرګه له امين صاحب سره وکوري خو داسې ښکاري چې امين صاحب له وړوکو خپه دی....

مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره پښتو يې وويل:

... فرق نه کوي امين خپه کيږي که نه کي، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي کې حکومت مهرباني

وکړي ...

پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وړوکو نه خپه ندی وړوکي ډېر ورباندې ګران دی ناز وربا ندې لري.

بيا يې وويل ربښتيا چې قوم ملامت ندی ما ته دوه ولسوال ورو نه راغلل او راته يې وويل: چې زموږ وړوکو شهيد کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی. پيمان وويل ما څکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وړوکو پر پښتو او غيرت باندې ملندی وهلی دی زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټرو کې د جګړې له پاره استول شوي وای ما به هم د وړوکو په څېر اقدام کاوه.

پيمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتيا کله د نرمي او د پستي غاړې او کله بيا ګواښونکی او شخصي خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانې ده چې قوماندان يې د وړوکو د تنګي او سپد ونکي محمد دوست دی.

پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوری ته وويل نه نه، کوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې اميد نو رهم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د وړوکو مسئله ما ته پرېږدئ زه د وړوکو ضامن يم وړوک بڼه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.

پيمان بيا ورو څه او اوږې يې ځای وغورځولې غاړه يې تازه کړ چې سترګه يې لږ چوغه کړه د خولې ښې وښکی يې بوې خواته کوږ کړ ويې ويل د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وړوکو د هېواد پالنې پر روحيه لرم که چېرې

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بېله غونډه وکړي. په دې
کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا وړاندې
شو چې زموږ بنديان راخوشې کړئ که چېرې يې زموږ بنديان راخوشي
کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر کېږدو.

شورا هم هيله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي څېنې به يې
له قوم سره پاته کېږي خو د جرګې غړي وېرېدل چې کوم مجاهدين يې د
برمته کولو خيال لري د همدې وېرې له امله ټولو غړو ته د تللو اجازه ورکړه
شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان
علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د دوی
هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او يوه ته هم کوم زيان ندی رسېدلی. ده پرته تلوسه لرله چې د
جرګې له جريان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعيل خان مايار د جرګې په
نمايندګۍ د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پيمان يې مهم ټکي يادداشت کول. اسمعيل خان دوه دلايل لرل چې
قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو
مامورينو د خلقي ګوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو خامخا کړيدی.

علي شاه پيمان وويل: ما غوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري
خو داسي ښکاري چې امين صاحب له وردګو خپه دی....

مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره
پښتو يې وويل:

... فرق نه کوي امين خپه کېږي که ترېږي، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وي کې حکومت مهرباني

وکړي...

پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه
ندی وردګ دوی ورباندې ګران دي ناز ورباندې لري.

بيا يې وويل ربښتيا چې قوم ملامت ندی ما ته دوه ځل شوی
ولسوال ورونه راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور وردګو شهيد
کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی. پيمان وويل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غيرت
باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې دا کار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوي وای
ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پيمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستۍ غاړې
او کله بيا ګواښونکې او شخصي خبرې کولې پدې کې د ټيلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې څرګندېده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانی ده
چې قوماندان يې د وردګو د ټنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.

پيمان په ټيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه نه،
ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې اميد نور هم زيات شوی تاسي عمليات مه کوئ د وردګو مسئله
ما ته پرېږدئ زه د وردګو ضامن يم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پيمان دا ټيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.

پيمان بيا وروځې او اوږې يې ځای وغورځولې غاړه يې تازه کړه چې په
سترګه يې لږ چوغه کړه د خولې ښي وښکې يې بل خواته کوږ کړ ويې ويل
د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردګو د هېوادپالنې پر روحيه لرم که چېرې

زما په اختیار کې وای ما به وردکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خوزما اله واکه وتلی خبره ده خو هغه څه چې زما اله واکه پوره دی زه وردکو ته دغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ماسره دی د هغوی په باب خوهیڅ خبره نشته.

خوله وردکو نه زما غوښتنه داده چې خپل سپڅونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هر څوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پرحکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی ترهغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي اوغوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به ترهغې د وردګو د بندیانو لسټونه او نورکار او بار برابر کړي.

پدې ډول جرګه بیا وردکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرار کړه چې لومړی دې زمونږ بندیان خوشې کړي شي بیا به مونږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بېرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له ټول جریان څخه خبر کې هغه ظاهراً د لسټونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لسټونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لسټونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتي وچې دوی هم د بندیانو لست برابرا و جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په رسید و مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ورواستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د کرلان هیواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کارمونږ ته وښوده چې حکومت د چل او د سیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د مامور - منصبدار ښوونکي - کارګر - سوداګر او نورو په بڼه د هیواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلکو په یو پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زمونږ لاسونه نشي رسیدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه وتلی خبره ده - که چیرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زمونږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوی چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کاروندی - د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ مونږ بالخصوص نه غواړو بیا هغې دوهره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بیرو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نویو کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار دغونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. دا ونځي د موسیٰ خیلو او سپد ونکي دا کسا غړی عمر وردک چې د پرشیک زلمي او د نوی مومند شلث پټلون یې اغوستی او بیتلي طلایي وښتانو یې د یوې پیغلې له -

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په اختیار کې وای ما به ورډکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ
کړی خو زما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه
ورډکو ته دغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته
وکړم کوم بندیان چې له ماسره دی د هغوی په باب خو هېڅ خبره نشته.

خو له ورډکو نه زما غوښتنه داده چې خپل سپین ږیري دې پرانیزي خپل
سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هر څوک چې د
دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو له لکه والي
اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - تر څو چې پر حکومت د ورډکو
اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه
تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به
تر هغې د ورډګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي.

پدې ډول جرګه بیا ورډکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هېڅ کومه نوې
خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانۍ
خبره تکرار کړه چې لومړۍ دې زموږ بندیان خوشې کړي شي بیا به موږ خپلې
نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له ورډکو بیرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان
له ټول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه
پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او
علي خان به کوښښ کوي چې دا کسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه
د بندي شویو ورډکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریاناتو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی
څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي.
د دوی د لیک په رسېدو مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ورواستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له
بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د ورډکو
ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته وښوده چې حکومت د چل او
دسیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د ورډکو زیاتره خلک د مامور - منصبدار
ښوونکي - کارګر - سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو
کې ژوند کوي او له بلې خوا د ورډکو خلکو په یوه پراخه سیمه کې
استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي
رسېدی نو د ټولو ورډکو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه
وتلې خبره ده - که چېرې حکومت په رښتیا سره پخپله اعلامیه کې
صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو -
خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه
عبارت دی سخت کار ندی - د ورډکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره
څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ
وکړئ موږ بل څه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بیرو له خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله
او څه نویو کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. داوخې د موسی خېلو
او سپېدونکي دا کسا غړی عمر ورډک چې د پر شیک ز لمی و او د نوی مود مثلث
پټلون یې اغوستی و او بیټلي طلایي وښتانو یې د یوې پیغلې له -

وپښتانو سره سيالي کوله او پدې سيالۍ کې يو څه ورانډې هم و. د
روشنفکرانو (۱) په نمايندګۍ په داسې حال کې چې ژاولې يې په خوله کې
وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او وردګ يې سخت محکوم کړل
ده له خپلو سترګو نه د سرد نمو وپښتانو دليرې کولوله يو جانانه حرکت
سره دو ږغو او سترګو په بيلو بيلو اشارو ويل: وردګوله بشريت سره
خيانت کړيدی د هر ستر جنايتکاران دی چې د افغانستان پوزه يې پرې کړې
ده - خارجي اتباع يې وژلي - جنايت وردګو کړی خو تور او تومت يې په
خلقي دولت ورتپل شويدی.

ده بيا د ناز، کرشمو او جديت په کڅه اندازې زياته کړه: داخبره دروغ
ده چې د وردګو بنديان به خوشې کيږي - جنايتکاران څوک نه خوشې کوي
وردګو داسې جنايتونه کړيدي چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته
ونه ګوري دوردګو ټوله سيمه به په بل مخ واړوي - همدغه څو نازولي دي چې
پر حکومت ګران دي او د هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا
حوصله د هر دوام نشي کولای.

مايار د عمرخبرې ته هغه ځايه چې وردګ يې جنايتکاران
بلل رد کړې او بو ځل بيا يې د قوم دلايل بيان کړل چې دغه ټول حالت به
قوم تپل شويدی او هغه مجبور شوي چې وسلې ته لاس کړي.
بيا يې شاه محمود او نعيم ته چې له پيمان سره ليدنه اوکتنه د دوی
په وسيله برابره ده مخ ورواړاوه ويې ويل: د عمرجان په خبرو کې ځيني
داسې ټکي راپيدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي
هيله ده پيمان صاحب نور مونږ معاف کړي. شاه محمود او نعيم د عمرخبرې
رد کړې او د پيمان په اړه يې وويل چې وردګو ته د ده نيت سنه دی هغه
غواړي چې داسې يوه روغه وشي چې د دواړو خواو حيثيت پکې خوندي شي

خو عمر بيا له سترګو نه د سرد و پښتانو دليرې کولو په يوه اتومات حرکت سره
په خبرو کې مداخله وکړه ويې ويل: سوله امکان نلري ځکه
چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار
کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې يو ورور
يې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور يې د اشرارو
(مجاهدينو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وويل: حاجي
خدايداد خان دلته دی او ورور يې مدير غمي په جغتو کې
د اشرارو (مجاهدينو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونخي يو ډګروال دلته ناست دی چې
سيد حکيم نومېږي زه يې سنه پېژنم لاس يې داشارې په توګه
هغه ته ونيو او پدې جرګه کې غړيتوب لري مګر ورورې په اونخي
کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بيا له پيمان سره وليدل خو پيمان د احل هغه پخوانی پيمان نه
ؤ، په غوسه ناک ډ د غږ يې جرګې ته وويل: تاسې له جرګې نه ښځې
د چين او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې يوه مساله جوړه کړې ده تاسې
اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا يې غوږ نجوئ او ددې له پاره چې د وردګو
په باب خپل سنه نيت ثابت کاندې او وښيي چې پدې مساله کې څومره
ترفشار لاندې دی خپل ياور يې راوغوښت او هغه ته يې سوګند وکړ
چې څو شپې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تيلفون کې
څه وويل، ياور په خدای سوګند ياد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وويل:
چې چون نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عمليا تو پلان تر لاس لاندې
لرو.

پيمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وويل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالۍ کې یوځه وړاندې هم ؤ. د روشنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورډک یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سردارو او پښتنو دلیرې کوله یو جانانه حرکت سره دوړځو او سترګو په بېلو بېلو اشارو وویل: ورډکو له بشریت سره خیانت کړېدی د پرست جنایتکاران دي چې د افغانستان پوزه یې پرې کړې ده - خارجي اتباع یې وژلي - جنایت ورډکو کړې خو تور او تومت یې په خلقي دولت ورتپل شوېدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د ورډکو بندیان به خوشې کېږي - جنایتکاران څوک نه خوشې کوي ورډکو داسې جنایتونه کړېدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري د ورډکو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي - همدغه غونازولي دي چې پر حکومت ګران دي او د هغوی په خاطر ورډکو ته صبر کوي خو دا حوصله د پردوام نشي کولای.

ما یار د عمرخبرې تر هغه ځایه چې ورډک یې جنایتکاران بلل رد کړې او بوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شوېدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه د دوی په وسیله برابره ده مخ ورواړاوه ویې ویل: د عمرجان په خبرو کې ځینې داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نور مونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمر خبرې رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې ورډکو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیا له سترګو نه د سردو پښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ویې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشر تبوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونخي یو ډګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر وروړې په اونخي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخوانی پیمان نه ؤ، په غوسه ناک د د غبر یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښځي د چین او شوروي ترمنځ د کشتالو غونډې یوه مسأله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مسأله نه حل کوئ او لا یې غوړنجوئ او ددې له پاره چې دورډکو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندي او وښیي چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې څو شېبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تېلفون کې څه وویل: یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې مونږ نور ورډکو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې وردګو خپلې پښې لا اوږدې کړې ـ په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتیٰ په پنجشیر کې هم د اشرارو ـ (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه موږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړیدی.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د بشمنۍ معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډیر سخت دی خو دهغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او وې ویل، که چیرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد ...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چیرې تاسو پدې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولیږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هیواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اونخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجو خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع جوماټ کې راغونډېږي خود مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه د مخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تا سره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګوري که چیرې حالات خراب وي نو سره به و پوهیږئ او د فرصت نه په ـ استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومیدای شي چې د یوه چپي نظامي حکومت تر تیغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو نه ترا ته نیمو بجو پورې ما دلته انتظار وایوست پدې دومره موده کې ډېرو کسانو زه پوره اوکتنه وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان و چې زه دې خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته و نه لګېده زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چک ته هیڅ هم زړه نه شو ښه ګڼلی ځکه داخل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنیٰ ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

جریان کې وردګو خپلې پښې لا اوږدې کړې. په میدان، نرخ کې یې
بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتیٰ په پنجشیر کې هم د اشرارو -
(مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په کډون تخریبکاری کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه
مونږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړيدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې
دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار
د جرګې له اصولو سره د دښمنۍ معنا نلري ؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو دهغه بل په برخه
کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او
ویې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي
سلطان محمد ...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یدې ورځو کې
د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولیږئ
وروسته څرګنده شوه چې هغه نه و نیول شوی.

د هېواد پیاوړي لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی
و، پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې
په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات
شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د وردګو نورو برخو لکه
جغتو، اونغی، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر
چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د
حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې
یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې
یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورۍ په جامع
جوماټ کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه مخکې د
اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګوري
که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهیږئ او د فرصت نه به -
استفاده سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو
اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومېدای
شي چې د یوه چپې نظامي حکومت تر تیغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو
تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وبویست بدې دومره موده کې د بېرو کسانو
زه پوړته او کښته وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان
وو چې زه دیو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په
بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده
زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه
چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یولړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه
چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چک ته هم چا
هم زړه نه شو تېنګولی ځکه دا ځل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سر
د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه
د ورېلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سمه شوه.
چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د -
ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا
ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.
د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د
چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما تخیلو
کلی ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ بخپله یو نامعلوم ځای ته روانیږو
نو د ستاسې خوښه ده چې موږ سره په قوم کې پاتې کیږئ او که نه.
د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه ډېر وارخطا وو. له دوی
سره دا ویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د
اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي.
او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه
په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د
اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی
دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه
پوښتنه وکړه ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه
واست نو د مشرانو هم دا دولت د مهربانۍ او داد خبرې ورته وکړې.
مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په
ښو ښو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په زړه پورې
مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د
له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او
په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د -
حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول ښاغلی عبدالجلیل وجدي
همغلته له مجاهدینو سره پاتې شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د -
هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او د پرونورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو
سره یو ځای شول. او اوس یې کن شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري،)
ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو
او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلی که څه هم موږ ترې
د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ
د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو
ښایي د موږ مهم څه پکې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې د موږ اهمیت لري
چې د هغه په وړلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.
د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ
واخلي ځکه د حکومت حملې دوی د بېړ پار ولې وخو مشرانو یې پرېنښودل
هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم
وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې د پر جدي بڼه درلود.
د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېتی لیک وړاندې کړی شو د لیک له
لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو
وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې
او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت
کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.
لیک داسې و:
دستګیر نوره علي شاه جان پیمان!
موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د
پښتني مینې لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخیلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړیدی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو نور نو ستاسې خوښه ده چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ وېرې پرده غوړولې وه د بېر وارخطا وو. له دوی سره داوېره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د وېرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه وېره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه او ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نو رو مشرانو هم دا د ولس د مهربانۍ او داړ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شونبو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړه پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د وېرې اوالدېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول مثلاً عبدالجلیل وجدي هم غلته له مجاهدینو سره پاتې شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او د پرونورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې کښ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري.)

ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلی که څه هم موږ ترې د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو بیا یې دوه مهم شیان یې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دوه مهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې څخه غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی د پېر پارولي او خو مشرانو یې پرېښودل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې د پېر جدي بڼه درلوده.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپرستي لیک وړاندې کړی شو د لیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت کولو ته رابولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

د ستړګو تورو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني مینې لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

په وسيله د يوه ځوان په توګه پيغام رالېږلی ؤ او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته ـ وويل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هليکوپترونو داوبوس توپونو، غرنيو هاوانونو، زره دارو ـ زره پوشو ـ درنو او سپکو ماشينګنو او درنو بمونو يې کورونه وران کړي ندرونه يې سوری کړي او جوماتونه او قرآنونه يې سوځولي ـ ښځې او ماشومان يې په غرونو کې د روزګار سره او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کوره کالي او ډوډۍ ورکړ شي کالي يې حکومت په غلا وړي، کورونه يې سوځول شوي او ډوډۍ يې له خولې نه اخيستل شوې ده يو څه ژړلي وو او زمونږ په غم کې مو ځان راسره شريک بنودلی ؤ ـ دا ديوه رښتيانی افغان وظيفه ده چې د نورو په غم کې ځان شريک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سياسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه ده، پښتانه د توږ او پېغور پوره چاته نه پرېږدي که هغه د وردګو غونډي بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ايمان او افغانيت په ځای ګولو د پاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه شي زغملای خو بنه کار و شو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستيو پېښو کې وردګو کوم مسئوليت نه درلود.

مونږ خپله قامولي له پليتو عناصرو څخه پاکه کړه ـ نو ښو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجې جوړې خبرې که چېرې تاسې اسلامي شريعت حقوقي پرنسيپونه او ياد پښتو لارې نرخونه او کانې په نظر کې ونيسئ او د بنديانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نورې غوښتنې او شرايط به هم ولاړ ندي کړه شي او خبرې به دوام پيدا کړي د قوم له خوا تاسې ته دا نو درکول

کېږي مونږ هېڅکله د ملامتي تورلو پېغور په ځان نه منو.

ګرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مينه لرئ نو بيا هم ديوه پښتون په توګه د دوی د مظلوميت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړيو ته موشرح کړي دی ـ هماغسې خپلو سترو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنايي ووايو چې د وردګو مظلوم او ځپل شوی قوم به هېڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسليم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک د سپين بږيو له خوا

وګورئ د ليک په سرخط کې د ښارندوی لوی قوماندان ديپلوم انجنير علي شاه پيمان د ماشوم غونډې د ستر ګو تور علي شاه جانه په القابو مخاطب شوی پدې ډول د مخاطب معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د يوه داسې چا په حيث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې ډېر کوچنی دی.

په عين حال کې دوی حکومت په رسميت نه پېژني يوازې د علي شاه جان پيمان د شخصي احساس له مخې هغه ته ليک استول شوی.

د ليک د متن په اوږد و جرګې پيمان ته وويل چې داسې نده د وردګو سپين بږيو تاسې ته په درنښت کتلی او تاته يې د دې وياړ بخښلی چې د يوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هيلو او آرزوو سره سم درته وظيفه وسپارې ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستيو شويو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پيمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه يې وړاندې وروسته واخيستل بېرته ميز ته راوګرځېد سترګې يې راوايستلې او پرمېز يې د سوک له يوه سخت ګوزار سره وويل، زه د خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ اولکه چې د جرګې غړو مون ته - وویل تاسې د وردکو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو - زره هیوشو - درنو اوسپکو ماشینګنو او درنو بمونو پې کورونه وران کړي نړونه پې سوری کړي اوجوماتونه اوقرآنونه پې سوځولي - ښځې اوماشومان یې په غرونوکې د روزګار سرو اوتودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي اوډوډۍ ورکړشي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یو څه ژړلی وو اوزمون په غم کې موځان راسره شریک ښودلی ؤ - دادیوه ریښتیا نی افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خو کوم په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه ده، پښتانه د تورو اوپېغور پورې چاته نه پرېږدي که هغه دوردکو غوندې بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې ترورو سیتی کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو دپاره قربانی کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي زغملای خو ښه کاروشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردکو کوم مسئولیت نه درلود.

مون خپله قاموله له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه - نو ښو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ اوکه نه؟

پاتې شوه دروغې جوړې خبرو که چېرې تاسې اسلامي شریعت، حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه اوکانې په نظر کې ونیسئ او دبندیانو اونورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زموږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ونه لرې کړی شي اوخبرې به دوام پیدا کړي دقوم له خوا تاسې ته داټو د کولی

کېږي مون هیڅکله د ملامتي تورلو پېغور په ځان نه منو.

کرانه! که تاسو واقعاً د وردکو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړيو ته موشرح کړی دی - هماغسې خپلو سترو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وایو چې دوردکی مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک د سپین ږیرو له خوا

وکورئ د لیک په سرخط کې د ښاروالۍ لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندې دستر کو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې ډول د مخاطب معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې ډېر کوچنی دی.

په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوا ځې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږد و جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردکو سپین ږیرو تاسې ته په در لښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپاري ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ!

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد سترګې یې را وایستلې او پرمینز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

نیم ، څه چې مې ویلې هغه سرته رسوم ، زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم ، که دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو . تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما وربولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند د تضمین هم ضروري نه چې داخبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یواځې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مرکړي زمونږ دبین المللي دښمنا نو نیونه به یخ شي او په خپلو لاسو کانو کې به روا یې چې وردګو د داخله وزارت د امنیې یوستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه ،

د پروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د جګ سپین ږیرو !

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه د پرخوشحاله شوم زه د پرشیان نه لیکم - خود پښتانه یو خبره وې زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه درکوم - خوزه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو ، ښځو ، غویانو ، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده ، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندتا سې سره کوم مخالفت تر بوږ کلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیا به اوسئ ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم .

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړی ته چې د علي شاه لیک یې ورکړی و ووییل ،

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان و نه منله نو جرګې ته حاضر شو ، خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی .

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول دولسونو دا یللو په اړه درڅیم دا حربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر ، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړي ږ بیندی شوه .

او هغه د خوشال بابا خبره ؛

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه :

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (د افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شویدي ،

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وګڼل شویدی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي .

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.
قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو
هیڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه بڅپله ګټه
استفاده وکړي پدې دول د ولسونو دا یللو په اره درځیم دا حربه هم د ورډکو مجاهدو
مشرانو د تد بیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د
غاړې نرېندی شوه.
او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي
جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په
مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شویدي.
د نوموړي کتاب یو فصل د ورډکو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې
برخوال وُ کښل شویدی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب
ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سرته رسوم . زه د ورډکو مشران خپل مشران بولم
او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که د وی دلته راځي مونږ
به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ
او که چیرې ما و ربولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو بیا د ژوند د ژوند انه تضمین هم ضروري
نه چې دا خبره کوم له مرګه نه وېرېږم - یوا ځې دومره اندېښنه لرم چې که چیرې
ورډک ما مرکې ته زمونږ د بین المللي دښمنانو نېږونه به بخ شي او په خپلو اډیوګانو کې
به ووایي چې ورډکو د داخله وزارت دا منیې یوسترقوماندان ووژه - بیا یې قلم
را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه ،
د پروګرد منو پښتنو زړورو سپیڅلو او نازولو د ورډکو د چک سپین ږیرو!
له ټولو نه اول السلام علیکم!
ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه د پرخوشحاله شوم زه
د پریشیان نه لیکم - خود پښتانه یو خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو
پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خوزه وایم چې
تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو،
چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مرې په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره
موده، خپله څمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندنا سې سره کوم مخالفت
نه یو رکلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نورمو په خدای سپارم - خوشحاله -
کامیا به اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو دلید و انتظار لرم.
د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی وُ وویل:
مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو
ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هیڅ ډول ملامتي
مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

... او حق د سربښندونکو خپل او د ټوپکونو زړونه ډک پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چنیل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت بګتی یې یکنواخته غږوله - پخوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پر ترو کې ورتیلی و - او په همدې توسه یې د څرخې پله په خونړی زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په نوم د داخله وزارت تر مخې ځړولی و.

هرماښیګر به د کابل له مکورې راډیو ځنګه له آمونه ترابا سیند ه د عزیزولی سندره د هغه په سنغ آواز سره غبرګیده خو لا دې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوې د بدمرغې کودتا د خونړي سباوون قوماندان ځان له نوره پوله خطر ګڼه یې غمه ګانه د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي د ټولګي پې د روسي پر سفارت ورننیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت ګڼه شړلی و خو د روسانو غلچکي برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورو ورو د ورننسو

زړینډی وراچوله.

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې و له نورو ګردو د ننیزو غالفتونو او ګواښونو نه د هغه زړه تول و ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړه ځوله.

وردګو ته یې له پخوا زړه ډک و ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګوني تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولې وه له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردګو تانکونه او الوتکې وبارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ و، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼې هلته داسې ښکارېدې لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې زړه ورانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرماتې پې او ربل کړې و د احساساتو غرغړنده څپې یې په بله پسې د خوځښت سیلابي موجونه توپاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج)، رضا او خوښۍ هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوېد لې غوښتنې. وسله او وسیله کمه خو چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کور کې هر ډول ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سپېدونکي چې د سیمې په لومړۍ برخه کې اوسېږي له یوې مخې پې وسلې وو او ددې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چرېي او موشکش ټوپکونو هیڅ نه شوې کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نیږندل او ددغې مثل پرېښا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړني دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړني دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانګونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورځېدو سره ځمکه لکه د زلزلې رپېدله - ځانونه دا وېاران اوراوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو څوڅلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او حق د سربښندونکو خپل او د ټوپکونو ږغ دکه پاتې شول

وفادار شاګرد د خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - او س نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین خپل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصئونیت بګنۍ یې یکنواخته غبرګوله - ځوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پرتره کې ورتپلې وې - او په همدې توسه یې د ځرخي پله په خونړۍ زندان کې د د وولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت ترمخې ځړولی و.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمو نه تر اباسینده د عزیز ولی سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خو لدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوې د بدمرغي کودتا د خونړی سباوون قوماندان ځان له نوره هر ډول خطر څخه بې غمه ګڼله د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګي یې د روسیې پر سفارت ورننیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی و خود روسانو غلچکي بریدا و کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې وروورو د ورښمنو

زبیندی وراچوله.

د ده پر ورانده یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې و له نورو ګردو د ننیزو مخالفتونو او کوابښونو نه د هغه زړه تول و ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړځوله.

وردګو ته یې له پخوا زړه ډک و ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولې وه له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله نه وردګو تانکونه او الوتکې ورمارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ و، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼ هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې شړیغړانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرمانۍ یې اوربل کړې وه د احساساتو غرغړېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سیلابي موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوېد لې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سپدونکی چې د سیمې په لومړۍ برخه کې اوسېږي له یوې مخې یې وسلې وړاوړ دې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بیا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چړې او موشکش ټوپکونو هیڅ نه شوې کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نېږندل او دغې متل پرېنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنۍ دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنۍ دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورځېږې سره ځمکه لکه د زلزلې رېږېده - جاوونږ دا وږباران اوراوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

بنخولې او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام اوکسات دجذبو توپانې څپې ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د کولیو په باران کې تور سره زخمیان بخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو مړي خمرې به یې ترنیمایې لارې دماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسول.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنی ګروپونه دکمنو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تا نکونه پر تشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یو ځای سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لېرۍ لېرې سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته رارسول په دوړو اوګرد ونوکې به د اسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوازې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او یې وسیو ترشا د دوروستي برۍ د سوبې او یاد امید رڼا ښندله او د انتقام بڅرۍ ترې بادېدل په اوږدو او ږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند شپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو . د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده .

سخت جنګ روان و، د یو توپک په وړاندې ټانک ، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اوربارلې یې وروېلې او هلیکوپترو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول . جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د دوډۍ وړل ناممکن وګرځول . غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن د اور اوګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې .

د سیمې عمده پرابلم د یې وسلې وګړو و . هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې رونبا نه و او په سنګرونو کې په نره جنګېدل ، تېپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای ، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سر ښندنې او مېړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه بنکاره شول خو چې لاس یې تش

و نو بیا :

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوو ننوځې هله به بیا څه کېږي .

د هرې قوې له آوازې ـ راتګ او جنګ پر وخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې .

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واره غرونو ته لېږدول ـ کورونه به تول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تره بروا وکمرونو لاندې شپې تېرولې . خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیرې به په کورونو کې وو وسله وال به جنګ ته او یې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه ځارله او ځانونه به یې ګوښه کول . مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی و . او همدغه ځایونو ته شپه به چې یوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو پر مناسب وخت و . مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې بنه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مړک یخ کړل .

د جنګ زخمیان د نږدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او دارو درملو غم خوړنه کېده ـ داکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه لېرې ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران و .

په نږدې کلیو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشي او د تول کور او کلي د تباهي ویره وه د تورسرو له خوا به کلک هود او ټینګه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده .

له هرې ترې ، کمراو شپلې څخه د جنګ ، وینو او اور فوارې او شړېغړاند ه لمبې ختلې د هر کلي او هر کور ـ د هر بودا ، هرې تورسرې او هر ماشوم د ورانۍ ، بربادۍ

بنخولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړی کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام او کسات د جذبو توپانې څپو ته سپارل.

د جنګ په سرو لمبو او د ګولیو په بزلی کې تور سرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شېدو ده کې خمرې به یې ترنیمایی لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورېږسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنی ګروپونه د کمو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تانکونه پر تشو مورچو ور وختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یو ځاینې سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیری لیری سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو او ګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوازې څېرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو ترشا د وروستی بری د سوبې او ډاډ دامید ږنا ښندله او د انتقام بحری تږې باد بېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یوه توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اوربزلی یې ورولې او هلیکوپټرونو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د ډوډۍ وړل ناممکن وګرځول. غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ. هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې ږوښنا نه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړې وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سربښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

وُنو بیا :

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې سره اتک او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښتې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول. کورونه به تول تش پاته وو او تر هغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوی هغوی به په غرونو کې تر ډېرو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیری به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول. مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو د پر مناسب وخت ؤ. مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې ښه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پر تنو به یې سره مردک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نږدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تور سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده. داکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه لیری ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نږدې کلیو او کورونو کې سره له دې چې د پوځیانو د برید او تالاشی او د ټول کور او کلي د تباهی ویره وه د تور سرو له خوا په کلک هوډ او پخه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمر او شېلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې اوښریغرانده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور د هربوډا، هرې تورسرې او هرماشوم د ورانۍ، بربادۍ

اومرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمبارۍ سره د کورونو د کړکیو شیښې ماتېدې او له هرې سره به څمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه را پرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات و چې د سیمې په لوړو کړ بندې وه او وسله یې چړې او موشکش توپکونه و. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه تر ولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر نه د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پرځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او نا روا د سر ټیټې او شرمېدلې ماتې صحنه تکرار یږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله و یا پرمنه سره او پر سوا شکست یو له بل سره سترګې لګوي او هوډ یې ازموېي نو د ټانکونو کتار د دوړو او لوګو په توپان کې د تېښتې مخه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او د توپکو زړونه ډک پاتې شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلې سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سره هوا چلېده - پرځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ترمې په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېټاو ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. - د جومات ونو تاواخانې بنې تودې وې. - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جومات د تبې سر او پېټاو بند او به د هغې په لید نو کټنو سنه ګرم و.

خلک د پسرلي په تمه و او دا یې نړه منلې وه چې دیخنۍ په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عمومي یرغل کوي ، په ځانګړې انداز کې به یې تر لیرې لیرې د واورې غوړېدلې ځادر ته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې یس وار دا د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بېرغ ورپېږي او نو د کابل په فتحې پاته غه دی تر ارغندي شا و خوا سیمه تر له مجاهدینو نیولې ، له قضا ما پښین ورو سته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

اومرګ انتظارته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کوروتو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر یم سره به ځمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پرسرې د کورچت اوده یوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړۍ کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش ټوپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پیره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه تر ولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې د دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر به د مجاهدینو د ایماني پر تم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د هوډ په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرېدلي ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله وپاړسنه سره به اوړه سوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هود به ازموېي نود تانکونو کتار د دوړو او لوخړو په توپان کې د تیښتې غځه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرټېرو خپل او د توپکو زړونه ډک پاته شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلې سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده. پرځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه. خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو، هسې هم د کلو ټرمې په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېښاوته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جوماتونو تاواخانې بنې تودې وې. د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړه دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پیرې راغبرګ شونو د جوماتونو د تبي سر او پېټاوي بندوار به د هغې په لیدنو کتنو بنه ګرم وُ.

خلکو د پسرلي په تمه وُ او دا یې نه منلې وه چې دیځني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي، په ځانګړي انداز کې به یې تر لیرې لیرې د اوږې غوږېدلي ځادر ته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې پس وار ګا د واورې لمن ورټوله شي بیا به ګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي او نور د کابل په فتحه کې پاته څه دي تر ارغندي شا و خوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې له قضا ما پښین ورسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بېله مجاهدینو

څوک پرې هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور
به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورو ضرورت وړ لوازمو موادو
له سختې کاختي سره مخ و، له کابل څخه وردکو ته د دغه ډول موادو په
وړلو سخت بندیز لګول شوی و او په دې نامه چې، تاسې اشرار چاغوئ،
د سوداګرو توکي مالونه ضبطېدل.

په هغه ورځ شرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي
خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او اباسیند سندرې او د هغه ستونې شلول
یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک نارې سورې پورته شوې
او چې پر سبا یې خلک پیتا وو نو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله کرځېده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت یې کښېنولی دی.

سیمې ته لږ دې ځکې هم دا آوازې راورسېدلې وې چې په کابل کې څه -
کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خوروړې مسلسل
دا اعلان او خبرتیا خپرولې چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول
شي نو سمدستي به د کورو ته څراغونه وژني او پر کړکیو به پردې خروي.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نږدې کړی ورځ خپرونې وکړې
او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډیو
نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي
ورځې څخه د مجاهدینو موقف - مورال، عظمت، برې او برلاسي او د ببرک د رژیم
او باداړ وارخطايي د وه زړې - رسوايي او شرمېدلی ما ته جوت ــــه وه د

روسانو یرغل د خلکو جذباتو په انګار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او
کرخت زړو کې یې پټرول وشیندل شي.

اوس نو هیڅ ته هیڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس
پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه. د نږدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سره راغونډ
شول او د مرکز لوری یې ونیو ــــــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه
ورسول څو له حالاتو او نا راتلونکې له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

مازیګر خواته د توپ پر یوې څوکې د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو
په ډېره قهرماني په نیم ستر واورو کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د بره برید
وکړ په مېړانه وجنګېدل او د یوې څوکې زیاتره برخې یې ونیولې.

له حملې ځکې مجاهدینو په لوډسپیکر کې د څوکې پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي یوځونو تیری کړی اوس د ادهر افغان مکلفیت او
فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنایي په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یوځای شئ، تاسې
زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پرضد
په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمیر یې داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و
چې بېرته راکرځېدل یې ناشوني و.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تلو او د پسرلي په راورسېدو
د خپلو بریدونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
یرغلګرو وحشیانه یرغل نو رهم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

ځوکۍ پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورين زياتره په خپلو سيمو کې و او چې څوک مامور
به سيمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه يې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورو د ضرورت وړ لومړنيو موادو
له سخت کاختي سره مخ و له کابل څخه وړ د کوټه د دغه وړ مواد وړه
ورن سخت بنديز لګول شوی و او پدې نامه چې «تاسې اشرار چاغوئ»
د سوداګرو توکي مالونه ضبطېدل.

په هدغه ورشرايطو کې يوه شپه چې د کابل راډيو په خپلو عادي
خپرونو لګيا وه او د امين د آمو او اباسيند سندرې او د هغه ستونې شلول
يې خپرول د تاشکند راډيو له خپرو څخه د ببرک کارنې سوډې پورته شوې
او چې پر سبا يې خلک پيتا ووهنو ته راووتل نو د اخبره خوله په خوله کرځيده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک يې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت يې کېنولی دی.

سيمې ته لدې ځکې هم د آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه ـ
کېدونکي دي ځکه د کابل رژيم د راډيو او تلويزيون له لارې خورو ځې مسلسل
د اعلان او خبرتيا خپرو له چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږېږي
شي نو سمدستي به د کورو توخراغونه وژني او پر کړکيو به پردې خوروي.
د جدي پرشپږمه د مجاهدينو راډيو نژدې کړی وريځ خپرونې وکړې
او د حالاتو په اړه يې ولس ته خبرتيا ورکوله کله به هم چې سړې د کابل راډيو
نشرات او د مجاهدينو د راډيو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي
ورځې څخه د مجاهدينو موقف. مورال، عظمت، برې او برلاسې او د ببرک د رژيم
او بادار وارخطايي دوه نړۍ. رسوايي او شرمېدلې ماته جوته وه د

روسانو يرغل د خلکو د جذباتو په انګار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او
کرخت ژمي کې يې اور لوېرغل وشيندل شي.

اوس نو هيڅ ته هيڅ ډول سوال او شک نه و پاته ـ کافر روس
پر وطن تيری کړی او په مقابل کې يې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه د نژدې کليو مجاهدين په هماغه ساعت کې سره راغونډ
شول او د مرکز لوري يې ونيو ــــــ مرکز ته يې په بيړه بيړه ځانونه
ورسول څوله حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

مازيګر خواته د توپ پرپوځې څوکۍ د مجاهدينو عمليات پيل شول. مجاهدين
په ډېره قهرماني په نيم متر واوره کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د بره بريد
وکړ په ميړانه وجنګېدل او د پوځي څوکۍ زياتره برخې يې ونيولې.

له حملې مخکې مجاهدينو په لوډ سپيکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي يرغلګرو تيری کړی اوس دا د هر افغان مکلفيت او
فريضه ده چې د دغه تيري په وړاندې ودرېږي، مونږ او تاسې بنايي په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو وروڼو سره يو ځای شئ، تاسې
زموږ ورونه ياست مونږ بايد له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پرضد
په يوه ليکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمير يې داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او د اهر څه يې له هغوی څخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنيت او الحادي مغزو يې د آزادی احساس داسې کده کړی و
چې بېرته راګرځېدل يې ناشونی و.

مجاهدينو هسې هم د يخني په له مخه تلو او د پسرلي په رارسېدو
د خپلو بريدونو د پراختيا او پياوړتيا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
يرغلګرو وحشيانه يرغل نو رهم دې ته اړکړل چې خپلې ليکې غښتلې او ځانونه

سنه چمتو کړي څکه له روسي جګړن پوځ سره مقابله راروانه وه دوی داهم اټکل کړی
و چې روسي لښکري به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي،
هلته روسانو ډېرګ په واسطه پولړ ماشوري ترلاس لاندې ونیولی خو بیا هډېنو
ته د هډغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانو خوړولو مانورو ته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې
روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې
دسیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسې وسلې یې
راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په غښنه کولی یې شي پدې ډول
هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره
دي چې د یوې سیمې وګړي د یوې ورځې له پاره بې هوشه کوي - دوی به
سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو
پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زعد پله یې د رینډ وه، د دې په څنګ
کې یې د تزویر دامونه هم غوړولي او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ولې ته رسېدلی
داد خلقیانو غوندي وحشیان ندي چې ووژنه او جېل ته واچوه - دا ښاري او متمدنه
ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلي په غم و غمتو
کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري- چېله
ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم راهم دي
املهٔ و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشي لړۍ تر یوه وخته ختمه کړه ورځ کرته له کابل
څخه د غذایي او نورو لومړنیو موادو له وړلو څخه بندیز ونه لیرې کړ چې شول.
خو د ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او سکه روس دوی ته د نیویارک
او پاریس غوندي ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره
کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تېری هیڅ ډول توجیه نشوای
منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې
نیولي هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي،
دغو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ کوښښونو
د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رښتیا هم چې د ولس دغه
حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړۍ او ښځې واړه او زاړه ټول په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه
د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساڼحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې
دوی یې هیڅ کړای نه پرېښودل او دغه ورپې ټول د روس او د هغوی د برېښو پر ضد
یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتېدونکي قیام او مقاومت ته چمتو کړي و، داسې مقابله
او مقاومت چې بریا یې په تقدیر کې کښل شوې و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنه چمتو کړي ځکه له روسي مجهز پوځ سره مقابله ګرانه وه دوی داهم اټکل کړی و چې روسي لښکري به پر دوی سخت حملي کوي او خونړي جګړه به دوام پیدا کوي. هلته روسانو ډیرک په واسطه د پولیسو مامورینو تر لاس لاندي ونیول خو بیا هم دغو مامورو اجرایوي څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوړو او ټیټو مامورانو ته د پیره پراختیا ورکړه آوازی داسي وي چې روسانو داسي کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمي ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسي وسلي یې راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په خپله کولی یې شي پدي دول هر مرکزاو حتی هر کور په آساني سره له منځه وړلی شي - داسي بمونه ورسره دي چې دیوي سیمي وګړي دیوي ورځي له پاره بې هوشه کوي - دوی به سیمي ته ننوزي او په آساني سره به ټري وسلي ټولوي او هغوی به نیسي.

داسي ترپیه شوی سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلي او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زغرېله یې دریند وه، ددې په څنګ کې یې د تزویر دا مونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی دا د خلقیانو غوندي وحشیان ندي چې وږنه او جیل ته واچوي - داسیاري او ممدنه وله ده، لکه د خلقیانو دغرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلي په غموغمتو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. پخپله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشي لپاره تریبوه وخته ختمه کړه ورځ کوته له کابل څخه د غذایي او نورو لومړنیو موادو له ورلو څخه بندیز و نه لیږی اکری شول.

خو د ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیو یارک او پاریس غوندي ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیری هیڅ دول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولی هلته یې جوماتونه ورانې کړی او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسي ځای نیولی و چې د دیپلوماسي کوشش د سیاست لوبو او مامورو هغه نشوای تری هیرولی. په رښتیا هم چې د ولس نو حافظه د پیره غښتلي وي.

اوس نو د نر او ښځي واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساڼحي کلکې منګولي ښخي کړي وي چې دوی یې هیڅ کوراو نه په پښو دل او دغه ورپې ټول د روس او د هغوی د بریخو پر ضد یو کوټلی سرتاسري او نه ماتیدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي وو او دا مقابله او مقاومت چې بری یې په تقدیر کې کښل شوی و.

... اوښکې په غوږ ځنګ وي!

بیا هم د اسد میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه
شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستوري نوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او
تکشین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوېڅن آسمان پر وېرېتمن ووروو
او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپڅنې شپې په -
سبا کېدونه وي خوښه- نن د سپوږمۍ وړ ښېښینو وړانګو هغه ځواني
ځلا نه درلوده، داوړتکه سره برېښېده لکه چې همدا اوس د
وینو له سیند څخه لېره لغړه راختلي وي.

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پښتنې د همدا سې یوې
هیبتناکې او درندې شپې د تېر بدو منزي رالندو لاوېوې ویرجنې
او غملړلې ورځې ته یې څه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژوړې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ
په زړه وینو او خولو لاسونه ایښي وو- اوږد و سوچونو او بوږنونو ونګو

خیالونو په سرونو او مغزو وزړونه غوړولي وو.
نن د پښیمنۍ په چړګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده
داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریوهم چا منګولې ښخې کړې وي -
د سپوږمۍ ونه یې تپ تپ وو یواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې
په اوږدو کې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ
نه وو. داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د وینو له
پانو سره کوتې نه خوبوي سرې به ویل چې نن د اهر څه یوه خوږجن
وېرې پخپله غېږ کې نغښتي دی او یواځې همدا ستړي او ناکراره انسانان
دي چې خپلې ځوانۍ مرګه او تنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنوونکو
سوچونو په سر اخیستي- تر خو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې چنګې
کړي او پر هر ژړلي خیالونه یې ستړګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي.
د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار
دلما څخه یوه په بل پسې اذانونو مات کړ او دستوها نه بزګرانو له پاره
یوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو
ته رادبره شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې
دنا کراره او موقتي مځکو د هغوی پر اوږو دیوه درانده بار نه هم درنده
او زړه لوونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې
راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو د اسه له پاره کلیوال یو بېل د ویالي غاړې ته راتلل، داو بو
ناڅاند وله حرکت او د ځپو ناکراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن
ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې
یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایې جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوږ ځنګ وي!

بیا هم د اسد میاشت وه - یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستوري ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوپچن آسمان پر وریځو ورو ورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپچنې شپې په سبا کېدو نه وې خوښه - نن د سپوږمۍ وړ پښمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده، داوړتکه سره بر ښېنېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېچه لغړه راختلې وي.

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پښمې د همداسې یوې هیبتناکې او درنې شپې د تېر بېدو مړزي رالندو ول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځای پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درنې خاموشۍ په نرو ونو او خولو لاسونه ایښي وو - اوږد د سوچونو او بوږنو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو.

نن د پښېمنۍ په چرګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریو هم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ غږونه یې تپ توپ وو یواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه وېرونکي انګازې خپرې کړې. د سیند د ځپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له پاڼو سره کوتې نه خوېوي سرې به ویل چې نن داهرڅه یوه خوځښت ویره پخپله غېږ کې نغښتې دی او یواځې همدا سترې او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانمرګه او تنګې هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنونکو سوچونو په سر اخیستي - تر خو خاطرو او یادونو یې مخې ته دارې جنګې کړې او پر هر څه یې خیالونه یې سترګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دلما څخه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستومانه بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي اوچتولو ته راد سره شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دنا کراره لحظو د هغوی پر اوږو د دیوو ډېر درانده بار نه هم درنده اوږ مولووڼکې تما مېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو د اسه له پاره کلیوال یو بل د ویالې غاړې ته راتلل، داو بو نالاسو ولو حرکت او د ښپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړلو جن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شیبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لموږ هم شو- دعاګانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ایسته شوې دغرونو په څوکو لا پرې وني پرېوتې لمر ځیلې ورځ هسکې پوره نه وې غوړولې چې کړ سهار شو داکړ سهار لکه دخطر زنګ په ټوله دره خپور شو شپږ جوړې جیپ الوتکې په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړو ومنله چې د قوې دراتګ دا څو ورځنې اوازې حقیقت ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اوني له سهاره تر ماښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هره یوه سره مخابره ده او چا د تیاري او برید قوماندې ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سړو ووېښتي، بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه پلوه راغونډ شول - کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو مجورې یې ډکې کړې، ټوپکونه یې سنبه وکتل، ځیلې یې کش کړې - ملاوې یې ټینګې کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بډه وهلې. د حرکت لوری معلوم و د دغرې ډکو ښکاره و. او د قربانۍ او ازموینت مهال رادبره. داسې لکه چې څوک بولۍ ورکوي، وخت غږ پرې کوي، جذبات ور ته لوری ښیي احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجار وکوي - حالات یې د انتقام او مقابلې ولولې تو پاڼي کوي او وینې ور ته د توږېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک - دا د کوم تنظیم دی او هغه د کوم. ...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لارې سپېځلې او نیخه وه د ښمن معلوم و مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتي. سرې فکرکاوه چې یوه روحاني ترون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوې ټول دغه یوه ځای، یوې خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولې ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل - دورې پورته شوې - د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته - د حق د ښمن پټنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یوله بل څخه وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ د زړې کوي او د ساتېرۍ مخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنېدو، پخوا او قوي قدمونو لنډوله چې منزل یې دا ایثار او سرښندنې هغه تلپاتې مقام و چې د حق شمع یې د خپلو وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یوه توپان راالوتلی و یو سیلاب و چې په - غړېدو راروان و یوه سمندر دی خوا ځه اخیستې وه د انسانانو یوه ځپانده سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غړغړې وهلې، څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلې کې ولاړې وې او د آزادۍ یوه طغیاني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تېږه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو - لمونځ هم شو - دعا ګانې وشوې، وظيفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خوړو لا نه وه ايسته شوې د غرونو په
څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځپلي وړانګې پورته نه وې غوړولي چې کړ سهار شو
دا کړ سهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جيټ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوې د راتګ دا څو ورځنۍ اوازې حقيقت
ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر يوه زړه ته ولوېده چې دا يوه اونۍ له سهاره تر ماښامه
اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سيمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدين په يوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ويل له هره يوه سرمخابره
ده او چا د تيارسۍ او بريد قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سر و پوښتي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له يوې مخې او له يوه
پلوه راغونډ شول. کمربندونه يې وتړل، د ټوپکو مجورې يې ډکې
کړې، ټوپکونه يې سنبه وکتل، څپلې يې کش کړې. ملاوې يې ټينګې
کړې پټکي يې سم کړل او پايڅې يې پېښو وهلې. د حرکت لوری معلوم
و. د دغې ډګر منکاره و او د قربانۍ او ازمويښت مهال رادبره. داسې لکه
چې څوک بولنه ورکوي، وخت غږ پرې کوي، جذبات ورته لوری ښيي،
احساس يې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لار جاروکوي. حالات يې د انتقام
او مقابلې ولولې توپانې کوي او وينې ورته د تويېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک يې او هغه څوک. دا د کوم تنظيم دی او
هغه د کوم...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او نيغه وه. دښمن
معلوم و. مقابله فرض وه او د شهادت هيله حتمي. سړي فکر کاوه چې
يوه روحاني تړون، يوې قلبي رابطې، يوې آفاقي قوماندې، يوه
آسماني غږ او يوه الهامي احساس هغوی ټول دغه يوه ځای، يوې
خبرې، يوې پرېکړې، يوه دريځ او يوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنيو کرښو ته د مجاهدينو کتارونه وخوځېدل-
دوړې پورته شوې- د تکبير چيغو دره په سر واخيسته - د حق د شمې
پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مينه او جوش يو له بل څخه
وړاندې کېدل ته به وايې د چاپه وړا روان دي د خوښۍ دوزې کوي
او د ساتېرۍ ځنبې ولي.

نن دغه لار داسې درنه وه، څو او قوي قدمونو لنډوله چې منزل
يې د ايثار او سرښندنې هغه تلپاتې مقام و چې د حق شمه يې د څپلو
وينو په تيلو بله ساتله.

نن په سينو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
ګوليو مخې ته په ډېر هوس له سينې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو يو توپان رالوتلی و يو سيلاب و چې په -
غرمبېدو راروان و. يوه سمندر دې خوا ته اخيستې وه د انسانانو يو
ځپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غړېږې وهلې،
څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ
يوه طغياني ونږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تړه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناو او هربوټی د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي.

کولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغرېدل او میزایل په غرمبېدو شول، سیمه داورلمبه شوه د کولیو بزلۍ او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان پرمخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوایي مرغان پدغه گردجنه فضاکې د خپل سفر لارلټوي دوړې شوې، لوگي شول نه دیوبل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمبارۍ کولۍ آتشي نیپام اوکیمیاوي بمونو داسې لکه چې ځمکه یې ستوله په بل غ اړولې وي هر سړی فکر کاوه چې همدا دې ژوندۍ دی نور به نو ځمکې پرمخ هیڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو راکټونه اوړول او کوماندویي پوځیان یې کوزول ترماز دیگره پرهره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي پوځیانو بهیرامات ؤ. او په هره غونډۍ او هرځوړکې پنډووین له ډبرو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل. هره ډبره به چې سړي ولیدلی شوای نو وبه شورېده او پوځي به ترې جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نورې درنې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یوې افرقي او غونډ اړولي وي.

بنایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منې - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیوله مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو گنجایش نلري او...

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوټه، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبینې کړې وه او د افغانانو غوراوي مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي گڼله، او که اصلاً د دغه شمېرنو فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد بایدله سره پیل شوی او د بري تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوټه وښودل ډېرې مخکې وېښې او ستجونې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظریات او موضعگیرۍ یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هزینه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات ندي چې د پوځي زېرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنگ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شو میخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په ځوند وکوي - د وارسا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم درې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او ځپلو ته په گوته کوي چې د وېنې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناو او هر بوېتې د آزادۍ دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته حاضر رسوي.

کولې وچلېدلې، تهانکونه وغرېدل او هزايل په غرمبېدو شول، سيمه داور لمبه شوه دکوليو بزلۍ او د بمونو باران په اورېدو شو. دآسمان پرمخ دالوتکو توليو او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان پدغه کرجنه فضا کې دخپل سفر لاره لنډوي دوري شوي، لوګي شول نه دې بل غږ او د هغه اوبل کېده اونه يوبل سره ليدلی او پېژندل کېدای شول.

جيټ بمبارې کولې آتشي نېپام او کيمياوي بمونو داسې کار نه وو چې ځمکه يې ستوله په بل غ ارولي وي هرسړي فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نوربه نو دځمکې پرمخ هيڅ هم نه وي پاتې.

هليکوپټرو راکټونه اوروول او کوماندو يې پوځيان يې کوزول ترماز ديګر پورې هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندويي پوځيانو بهيرامات ؤ. او په هره غونډۍ او هرخوږ کې پنډوونه له دبرو او کمرونو پوځيان زيات معلومېدل - هره دبره به چې سري وليدلی شوای نو وبه ښورېده او پوځي به تر يې جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نورې درندې وسلې هم کوزي کړی شوي، ټانکونه، توپونه، ميزايل او... تابه ويل له هرناو او غونډۍ سره يو يو ځرقې او غونډ اړولي وي.

بنايي پوځي متخصصين او عسکري ماهرين يې ونه منې - دوی به دخپلو شمېرنو او فرضيوله مخې حساب کوي - دځمکې ساحه به اټکلوي وايي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ايجاب نه کوي عسکري قوانين داتشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځيانو ګنجايش نلري او...

خو داد سترګو ليدلی واقعيت دی خپله يې د کابل پوځي افسرانو هم تصديق کړی. د متخصصينو او ماهرينو شمېرنې او فرضيې خو هغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له يرغل سره دوی په دوو دريو مياشتو کې د مقاومت د تکولو او له منځه وړلو پېشبينې کړې وه او د افغانانو غورا او ومقاومت يې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو، فرضيو او نظرياتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد بايد له سره پيل شوی او بريې تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د بېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته وښودل د بېرې غلطي وبېنې او ستجونې يې ناسمې ثابتې کړې او د بېرنظريات او موضعګيرې يې بدلون ته اړ کړې.

دد دغه مقاومت هزينه، وسله، تکيه او قوت، هغه مادي وسايل او مهمات ندي چې د پوځي زېرمو له تشېدو سره په شاشي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله يې له کاره نه لوېږي او قوت يې نه کمزوری کېږي ځکه خو يې شوميخانيکي او نظري درسونه او نظريات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ايمان، عقيده، تصميم او اراده د روس غونډي ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - دوا رسا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندۍ درس ورکوي او د روس دنه ماتېدونې طلسم دړي وړي کوي او د نړۍ اسکېرلو او محکومو ته په ګوته کوي چې د ويني په بيه آزادي حتماً اخيستلی شي.

... او هغوی خپل ارمانونو ته ورسیدل

فضا تور دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګه سمه نه ښکاریده - د بارود سوی بوی له هر لوري پورته کیده - له هرې خوا د اورباران او د ګولیو بزلی اوریده، په سترګو کې اوښکې وچې وې خوږیني بهیدلې - سرونه ستي کیدل - سینې غلبل کیدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې بادیدلې او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او ژوندونه هستې لاندې کوله.

نن ورځ نه وه - اورونه وو - لوګي و او د بارود و سوځنده بوی، نن هر څیز او هر تصور د قرباني و، د جنګ و، د غرې و، د شهادت و، د برید و، د یرغل و، د بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د تپ او پرهر.

له کومې پرتې، له کومې ډبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډز شو هلته به بیا اوریدل و - د بمونو باران او د ګولیو د ندوکار به و - هلته به بیا نه بوټی پاتې و نه کس او نه ډبره - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو، لوګی به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو بمباریو او ګوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یو دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله چې یواځې دی ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په بزلی او دندوکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوز خواب مرګ - د هر سنګر انجام په اور ستې کیدل او دوږخ لړ مقاومت قیمت د سر حتی قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلیدو سره هغوی د برېښو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو ترې هم همدا ور چلیدې او هڅاې زبغرانده لمبې پې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هلته چې مقابله د مرګ غیږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هلته او په همغه ځای کې د خدای د لارې سرښندونکي د وطن له مینې سرشار، د حق په مینې مست او د شهادت لیوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته او له دغې او مقابلې پرته د غوا بله لار، بله اسره، بل لوری او کوم درنه لیده. نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري د شهادت په طرف، د وینو تویېدو پر خوا او د سر ښندنې په لاره یې پاخه، درانده او ماوهن قدمونه اوچتول - دا وو لکه چې هغوی یو تجارت په لاره اچولی وي - دا یې تجارت چې ځانونه یې پکې ګټهندوي بلل او هغه د خپلې وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل و - سبحان الله څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

نه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت اوبه اوبه کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښووه چې کوم اولس په وینه او سر د آزادۍ قیمت اداکولی شي هغه غلام کیدلی نشي.

وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل ارمانونه تر سره کړل

فضا تو ره دو د و لاندې کړې وه. د لمر سترګې سمه نه ښکاریده. د باروتو لوګی او د توپونو د ګولیو بزلې سوی بوی له هر لوري پوره ته کیده. له هرې خوا داورباران او د ګولیو بزلې اوریده. په سترګو کې اوښکي وچې وې، خوږ سینې بهیدلې. سروونه ستې کیدل. سینې غلبیل کیدلې. هدوونه په هوا الوتل. غوږونه باد بیدلې او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او ژوندۍ هستي لاندې کوله.

نن وینې وې. اوبه نه وې. لوګي وو او د باروتو سوځنده بوی. نن هر خبره او هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د غرېو و، د شهادت و، د بریدو و، د یرغل و، د بم و، د ټانګ او توپ و، د زخم و او د تپ او پرهر.

له کومې پرښې، له کومې دبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډزښو هلته به بیا اور بل و. د بمونو باران او د ګولیو د ندو کار به و. هلته به بیا نه بوټي پاتې و نه کس او نه دبره. هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو، لوګی به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر د غو ښاریو او کوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور و دان. هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله چې یواځې دې ژوندۍ دي، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په بزلې او د ندو کار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر د ژوند خوب، مرګ د هر سنګر انجام په اور ستي کیدل او د ډیر لږ مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلیدو سره د هغوی د بریځو د دهشت خپرو ونکو پروپاګنډو ونو ژبې هم همدا ورچلیدې او همداسې ژبغراندې لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هلته چې مقابله د مرګ غیږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

همهلته او په همغه ځای کې د خدای ج دلارې سرښندونکي د وطن له مینې سرشار، د حق په مینې مست او د شهادت لیوالو له مقاومت اخوا. له شهادت پرته او له دغې او مقابلې ړا د بخوا بله لار، بله اسره، بل لوری او کوم در نه لیده. نه یې پیژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی. د مرګ پر لوري د شهادت په طرف، دوینو تو یولو ته پرته او د سرښندنې په لاره یې پا خه، درانده او ډاډمن قدمونه او چتول. دا ورلکه چې هغوی یو تجارت په لار اچولی وي. داسې تجارت چې ځانونه یې سپکې کتهندوی بلل او هغه د خپلې وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای (ج)، د رضا ګټل و. سبحان الله څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه د لته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت او به او به کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم ولس په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کیدلی نشي. وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

د هغو سرتېرو د سرښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل
د هغه سنګر یادونه چې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه جګړه کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرمېدلي ماتې تاریخ یې اغوږ
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ټېلمبې سړې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته بې ځوابه یم چې څه ور په دغه سنګر
کې د دغو لېرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه. دا سې لکه چې قدرت په خپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي. یو یو یې له هرې حزبه او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا د دله به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم دا د قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه.

سړی حیران شي. اوس هم پېدې سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت. الوتکو د وسپنو او اور باران
پیلاوه او ټانکونو، د کولیو بزلې، خو د حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې. غرمه شوه تکنده غرمه. ځمکه د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سترولوکي. کمرونه رغرېدل. غرونه نړېدل د
د برو پرخچې با وېدلې خو خدای د لارې دغه قهرمان سرښندونکي له ځایه
نه خوځېدل. د دوی ګونه له ماښې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پر ماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په تندي
کې سره شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د ټوپکونو بارونه چلېدل.
د مرګ ویرونکې هیولا ورته څخاغ خپلې دارې را یستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیدله. د دوی نظرونو د هر لیرې بل څه لیدل. بل څه یې
تصور کول او د همغه لېوال وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ما سپښین وچې درې
نور ملګري یې هم شهیدان شول. د راکټ او د هشکي مرمۍ خلاصې
شوې وې او س له هغوی سره دا فکر وچې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په دېر اطمینان یې یا یې بېرته کړې. میل یې
خلاص کړا و په بوټو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک مخابرې چالانې وې. د سره پوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې ورته شرح کړه ما ښام نېږدې کېدونکی و او که یو ځل تیاره خپره
شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و. ژر ژر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راویوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "... اوس قضا ماز یګر دی زموږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او ترهغو بوټو او شکو لاندې ښخې کړې. تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو..."
دا کاغذونه یې له خپل ... سره دېوه نړېدلي کمر په

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو سرتیرو د سربښندنې یاد چې له یوې خوا یې په خپلو وینو کې ولمبېدل
د هغه سنګر یاد چې تولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه جګړه کې د دښمن
د زور او وحشت ستني ونړولې او د هغوی د شرېدلې ماتې تاریخ یې انځور
کړ . او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
لمبې سړې کړې .

زه اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځوابه یم چې څه ورپېدغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلا بېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو - چا
راغونډ کړي وو - چا قومانده ورکړې وه - کله، څه ور او چېرته یې دا
پربکړه غوټه کړې وه ، دا سې لکه چې قدرت په خپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي - یو یو یې له هره خوا او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار .

په رښتیا هم دا د قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه .

سړی حیران شي - اوس هم پېدې سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی .

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت - الوتکو د وسپنو او اوربارانو
ټانکونو ، د کولیو ټالۍ ، خو دحق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې - غرمه شوه تکنده غرمه - حمله د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او ستړلوګي . کمرونه رغړېدل - غرونه نړېدل د
ډبرو پرخچې یې او بېدلې خو خدای د لارې دغه قهرمان سربښند ونکی له ځایه
نه خوځېدل - د دوی ګوته له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سره ګولۍ به یې په تتر
کې سره شوه .

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو دوی د توپکونو بارونه چلېدل -
د مرګ ویروونکی هیولا ورته خاخ خپلې دارې را بیستلې وې خو د دوی -
سترګو هغه نه لیدله - د دوی نظرونو تېر لیرې بل څه لیدل - بل څه یې
تصور کول او د هغه لېوال وو .

تر دې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو - ماسپښین وچې درې
نور ملګري یې هم شهیدان شول - دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر و چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي - په ډېر اطمینان یې پایې بېرته کړې - میل یې
خلاص کړ او په بوټو او شکو کې یې ښخې کړې .

د دښمن الوتکو ، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی - د کومک مخابرې چالانې وې - دسره پوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله - نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې ورته شرح کړه ما بنام نژدې کېدونکی و او که یو ځل بیا ره خپره
شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و - زرزر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې .

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم را وېوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل : "... اوس قضا ما ته یکر دی زموږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او تر هغو بوټو او شکو لاندې ښخې کړې - تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... خپل لوړ هدف ته نژدې کېدونکي یو ... "
دا کاغذونه یې له ... سره د یوه نرېدلي کمر په

UKOA

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوله کې کېښودل. تا به ویل چې هېڅ هم ندی پېښ شوی، هېڅ خبره نشته او دا چا نوګ هم ندی وېښ شوی. دومره ډاډه، داسې مطمئن او داورباوري لکه چې د هېڅ کوم خطر او هېڅ ډول اندېښنه ورسره نه وي.

د مازیګر وروستۍ شېبې وې چې دوه نوي الوتکې راوڅرګندې شوې. په نوی بنه او خونړي الوت. په دغه سنګر یې درې ځلې دورې وخوړلې او بمبارۍ یې پیل کړه. یو شېن بخون لوګی پورته شو او دغسې وروورو د سنګر دزې ګوزار بدل.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه وموندل. هلته له ډېرو داوسپنو ټوټې ډېرې معلومېدې. له کانو د تشو مرکونالی ډېرې پرتې وې. د هر شهید څنګ ته د تشو مرمیو انبارونه پراته وو. تر اوسه هم اوسپنې او تشو ناليو هلته پر د ډېرو او کانو څپله غلبه ټینګه ساتلې ده. هلته اوس د دغه وياړمن سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د څپل سرلوړي شهادت او وياړمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس زوږند ساتي او د قبرونو ډيوې يې د آزادۍ لار څلنده او روښانه.

ډېري دغیرت کیسې يې خوله کښې دهر زخم دی
چاویلي دا چې شهيدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library